

DIAGNÒSTIC DE LA SITUACIÓ DE LA INFÀNCIA I L'ADOLESCÈNCIA DE BENISSA

Abril de 2023

AJUNTAMENT DE
BENISSA

DIAGNÒSTIC DE LA SITUACIÓ DE LA INFÀNCIA I L'ADOLESCÈNCIA DE BENISSA

Responsables polítics:

- **Arturo Poquet Ribes.** Alcalde de Benissa. alcaldia@ajbenissa.es
- **Lorena Ivars Santacreu.** Regidora de Joventut i Infantesa. lorenaivars@ajbenissa.es

Tècnica responsable Pla Local d'Infància i Adolescència

- **Mireya Pellicer Morera.** Tècnica de Joventut. mireyapellicer@ajbenissa.es

Data de redacció: Abril de 2023

COORDINACIÓ: Regidoria de Joventut i Infantesa

REDACCIÓ DEL TEXT: Armina García Galván, Víctor Montiel Ferrer

REVISIÓ I CORRECCIÓ DEL TEXT I DISSENY DE PORTADA: Arantxa Costa Fortea

Contingut

I.	Presentació.....	2
II.	Introducció	3
III.	Metodologia	4
IV.	Situació de la infància i l'adolescència.....	6
IV.1.	Descripció general del municipi.	6
IV.2.	Dades de població	7
IV.3.	Estructura socioeconòmica i laboral	12
IV.4.	Condicions urbanístiques que afecten els xiquets, xiquetes i adolescents. 12	
IV.5.	Condicions mediambientals	13
IV.6.	Mobilitat	14
IV.7.	Dotació de serveis	15
IV.8.	Situació socioeconòmica i laboral de les seues famílies. Situacions de desocupació.	17
IV.9.	Altres condicions de vida familiars: models de família, habitatge, factors ètnic-culturals, etc.	19
IV.10.	Nivells d'escolarització, escolarització en la primera infància, absentisme, assetjament escolar i fracàs escolar.	22
IV.11.	Estat de salut, discapacitats y prevalença de malalties.	24
IV.12.	Situacions de maltracte, abandó o altres factors de vulnerabilitat social; nivells de pobresa infantil i familiar, i infrahabitatge.	26
IV.13.	Recursos culturals, esportius, d'oci i temps lliure del territori relacionats amb la infància i l'adolescència.	28
IV.14.	Associacionisme i iniciatives ciutadanes que guarden relació amb la població infantil i adolescent.	30
IV.15.	Informació relativa a l'activitat de l'Ajuntament en matèria de política d'infància i adolescència de totes les regidories	30
IV.16.	Participació infantil i adolescent	32
IV.17.	Ús de les Tecnologies de la Informació i de la Comunicació (TIC) per la Infància i l'Adolescència.	35
V.	Valoració.....	36
V.1.	Explicació FOAR	36
1.1.	FOAR general	36
V.2.	Els temes d'interès	37

VI.	Diagnòstic per objectius.....	39
VI.1.	Objectiu I. Dret de la infància a ser valorada, respectada i tractada justament	41
VI.2.	Objectiu II. Dret de la infància i l'adolescència a ser escoltada	44
VI.3.	Objectiu III. Dret de la infància als serveis essencials	46
VI.4.	Objectiu IV. Dret a viure en entorns segurs i nets	48
VI.5.	Objectiu V. Dret a la infantesa	51
VI.6.	T.1. ESTRUCTURA I POLÍTIQUES locals amb enfocament de drets d'infància	53
VII.	Valoració	56
VII.1.	Conclusions en forma de reptes	56
VII.2.	Conclusió	58
VIII.	Referències bibliogràfiques i altres fonts d'informació consultades	60

Ús del llenguatge en aquest document:

En la redacció d'aquest document s'ha considerat l'equitat de gènere entre xiquetes i xiquets, i la no discriminació de les persones sota cap condició. En virtut de l'anterior, el contingut s'ha creat utilitzant un llenguatge que no reproduïx esquemes sexistes, aplicant paraules neutres. Només en casos excepcionals, en què no existeixen tals expressions, s'ha utilitzat la forma masculina com a genèrica per a fer referència tant a persones del gènere femení com del gènere masculí. També s'ha evitat l'ús de menor i de menor d'edat per a referir-nos a les persones de fins a 18 anys.

Glossari i abreviatures

- **CDI:** Convenció dels Drets de la Infància
- **CLIA:** Consell Local d'Infància i Adolescència de Benissa. És l'òrgan de participació infantil del municipi
- **XXA:** Xiquetes, xiquets i adolescents
- **PLIA:** Pla Local d'Infància i Adolescència
- **NEE:** Necessitats especials en **diversitat** funcional

I. Presentació

Des de l'inici de la legislatura, l'Ajuntament de Benissa va estar fent gestions per a la creació del seu Consell Local d'Infància i Adolescència entenent com una necessitat, atendre el dret de la infantesa a donar la seua opinió sobre els temes que els afecten. Però no va ser fins a 2020, malgrat les restriccions per la pandèmia, quan vam poder iniciar aquest il·lusionant camí.

Eliminado: ¶

La tan desitjada extensió de la democràcia participativa ha de passar necessàriament per tota la ciutadania i pels xiquets, xiquetes i adolescents com a ciutadans de ple dret, els quals per les seues característiques cognitives, són receptius d'adquisició de nous coneixements necessaris per a assolir una societat implicada en el seu territori, que l'observa, l'entén i en forma part de la seua conservació i evolució.

Aquest diagnòstic pretén continuar avançant en el foment i la protecció dels drets de la infància i l'adolescència i, per això, necessitem saber com estan, què pensen, què necessiten i també què desitgen. El diagnòstic ens dona una fotografia ampla de la seua realitat i, a més, la converteix en una il·lustració quasi palpable gràcies a la implicació dels xiquets, xiquetes i adolescents, que han sigut els principals informants d'aquest document.

Vull donar les gràcies a totes les persones que estan i/o han participat d'aquesta iniciativa, en especial als membres del CLIA, al personal municipal implicat (Joventut, Serveis Socials, Esports, Biblioteca, Normalització Lingüística, Policia Local, Cultura...), als centres educatius i a la regidora de Joventut i Infantesa, Lorena Ivars, pel seu impuls decidit en favor de la infància i l'adolescència del nostre municipi.

Estem segurs que focalitzar-nos conscientment cap a la infància, millora notablement les polítiques de l'ajuntament referides tant a aquest sector de població com a la resta de la ciutadania, perquè un poble que cuida a la infància es cuida a si mateix tant en el present com en el futur.

Arturo Poquet Ribes, Alcalde de Benissa

Eliminado: ¶

II. Introducció

El present informe té com a objectiu realitzar un diagnòstic de la situació de la infància i l'adolescència en el municipi de Benissa. La infància i l'adolescència són etapes fonamentals en el desenvolupament humà, on s'estableixen les bases per al benestar i el futur dels individus. És fonamental comprendre i avaluar la situació en la qual es troben els xiquets, xiquetes i adolescents en la nostra comunitat per a poder implementar accions i polítiques que promoguen el seu ple desenvolupament.

El municipi de Benissa, té una població significativa de xiquets, xiquetes i adolescents. Aquesta població constitueix un sector que està especialment protegit per la Convenció de les Nacions Unides sobre el Drets de la Infància, que entre els seus principis, indica que s'ha de posar el seu interès per damunt de qualsevol altre, indicant amb això la transcendència que té aquesta etapa vital i la necessitat de procurar el seu benestar i bon tracte, també des de les institucions municipals. A través d'aquest diagnòstic, pretenem analitzar els diferents aspectes relacionats amb la infància i l'adolescència, necessaris per a tindre una visió global de la seua situació i poder plantejar amb més seguretat i precisió les actuals polítiques i les futures.

La infància i l'adolescència són períodes de creixement i desenvolupament, però també poden presentar desafiaments i dificultats. És fonamental identificar les fortaleces i oportunitats existents en el nostre municipi per a poder dissenyar polítiques públiques eficients i eficaces que donen resposta a les necessitats dels xiquets, xiquetes i adolescents. Així mateix, és important promoure la participació activa dels joves en la construcció del seu propi futur, fomentant espais de diàleg i escolta que els permeten expressar les seues inquietuds, necessitats i propostes.

En aquest informe, es presentaran els resultats de diferents fonts d'informació, com a estadístiques oficials, estudis previs, enquestes i entrevistes realitzades a xiquets, xiquetes i adolescents, així com a professionals de l'àmbit de la infància i l'adolescència. S'analitzaran els principals indicadors i s'identificaran les principals aspiracions i reptes que es presenten en relació amb la situació de la infància i l'adolescència en el municipi de Benissa.

El diagnòstic de la situació de la infància i l'adolescència és el punt de partida per a la implementació de polítiques i programes que contribuïsquen a millorar la qualitat de vida de la ciutadania més jove del nostre municipi. Aquest informe busca brindar una visió integral i actualitzada de la realitat dels xiquets, xiquetes i adolescents, amb la finalitat d'orientar i

fonamentar les decisions i accions a prendre en benefici del seu benestar i ple desenvolupament.

III. Metodologia

Per a l'elaboració del diagnòstic s'ha seguit en bona part el procediment i metodologia proposada per Unicef en Recurs 5: Orientacions per a elaborar el diagnòstic, tenint en tot moment presents els cinc objectius de la iniciativa de Ciutats Amigues de la Infància:

- Dret de la infància a ser valorada, respectada i tractada justament
- Dret de la infància a ser escoltat/da
- Dret als serveis essencials
- Dret a viure en entorns segurs i nets
- Dret a ser xiquet/a, a l'oci, al temps lliure i a gaudir de la seua família

Per a això s'han realitzat les següents accions:

- Recol·lecció de dades quantitatives i qualitatives de la població de 0 fins a 17 anys que viu a Benissa.
- Mapatge de recursos i accions portades a terme actualment per Ajuntament, que tinguen com a destinataris a la infància i/o l'adolescència.
- Diagnòstic participatiu mitjançant tallers en diferents taules sectorials i entrevistes incloses de la infància i l'adolescència del municipi.
- Redacció del diagnòstic amb les dades recopilades i sistematitzades.

Per a la recol·lecció de dades quantitatives i qualitatives s'han emprat, a més de les bases de dades oficials (INE, Padró, Ministeri de Treball...), altres diagnòstics i informes previs com el Pla de Joventut, Pla d'Igualtat, Pla de Convivència i Interculturalitat així com altres amb la mateixa forma dels quals s'ha pogut aprofitar la informació recollida en ells, especialment aquella recopilada en els diferents tallers participatius.

El mapatge de recursos s'ha realitzat mitjançant la recopilació d'entrevistes i fitxes de les accions que han dut a terme els diferents departaments municipals en els últims dos anys.

Una de les parts més importants del diagnòstic és la referida a la participació ciutadana, desenvolupant-se tallers participatius amb diferents actors adults i infants.

El Consell Local d'Infància i Adolescència (CLIA) va ser el primer òrgan al qual es va acudir per a elaborar el diagnòstic com els "vertaders experts en infància". Es van realitzar un total de 4 sessions de diagnòstic.

En elles se'ls va preguntar sobre les seues vertaderes necessitats, les particulars i les generals per a la infància i adolescència de Benissa. En els tallers es recollien a més les seues demandes i propostes, inferint-se a través d'elles quines són les seues preocupacions i desitjos de futur.

Les persones membres del CLIA van emplenar una enquesta dirigida a valorar el seu grau de satisfacció amb la tasca que s'hi du a terme.

Una vegada recopilats els temes d'interès de la infància, es van traslladar a la mesa de coordinació interna per a, a partir d'ells i de la seua relació amb els drets de la infància, dialogar sobre els principals reptes referits a la infància i realitzar el diagnòstic FOAR (Fortaleses, Oportunitats, Aspiracions i Resultats). Aquesta mesa està formada per personal tècnic i polític dels departaments de Serveis Socials, Normalització Lingüística, Biblioteca i Arxiu, Esports, Joventut, Infància i Cultura. També s'ha comptat amb les aportacions de membres de l'oposició, la policia i el departament de Festes.

Amb el grup de treball format pels equips directius d'orientació, d'igualtat i de convivència dels centres educatius de Benissa, es va continuar detectant reptes i exposant actuacions d'èxit portades a terme per ells/elles o de les quals tenien referència, per a indagar com aquestes podien servir d'inspiració per a abordar els diferents desafiaments plantejats.

El mètode FOAR

El mètode FOAR (Fortaleses, Oportunitats, Aspiracions i Resultats) és una metodologia de base apreciativa que fixa l'atenció en allò que està o es fa bé per a traure partit d'aquest. Aquest enfocament aborda els problemes des de les fortaleses per a aconseguir solucions aplicant el que se sap fer bé. En les intervencions amb enfocament apreciatiu es treballa amb un sistema de *feedforward*: Què ens serveix del que hem après de cara a aplicar-ho en el futur?

Emprar el FOAR en lloc del DAFO (Febleses, Amenaces, Fortaleses, Oportunitats) és una decisió presa sobre la base que el FOAR produeix millors resultats quan s'empra en tallers participatius, ja que enfocar-se en allò que millor funciona, predisposa a les persones participants a un millor estat d'ànim i per tant a un increment d'idees i propostes creatives. En canvi, demanar als participants un treball sobre les amenaces i febleses pot tendir a entrar en atzucacs enfront dels problemes que per la seua dificultat o magnitud poden aclaparar i tancar els camins mentals cap a solucions més enginyoses i positives.

Al contrari de com es podria pensar, aquesta visió no òbvia les amenaces i febleses, el que fa és redefinir-les i replantejar-les, per a enfocar-les com a aspiracions i resultats.

IV. Situació de la infància i l'adolescència

IV.1. Descripció general del municipi.

Geografia i ubicació

Benissa està situada a la comarca de la Marina Alta, a Alacant. El municipi té una extensió territorial d'aproximadament 69,7 km². Limita al nord amb els municipis de Gata de Gorgos i Pedreguer, a l'oest amb Calp, i al sud i a l'est amb la mar Mediterrània.

La topografia de Benissa és variada, incloent-hi tant àrees costaneres com muntanyes. La costa està formada en la seua major part per xicotetes cales i penya-segats. Respecte a les zones muntanyenques, destaquen les serres d'Oltà, la Mallà Verda, i especialment, la Solana i la serra de Bèrnia amb 1280 metres d'altura, declarades com a Paisatge Natural Protegit, Lloc d'Interès Comunitari (LIC) i Zona d'Especial Protecció per a les Aus (ZEPA). El nucli urbà està situat al voltant d'uns 200 metres d'altura sobre el nivell de la mar.

En els 4 km de costa del municipi hi ha cales i platges d'arena, grava o blocs de pedra, amb fons de roca, que són aptes per a la pràctica del submarinisme i la vela. De totes elles, la més concorreguda és la platja de la Fustera, el nucli més gran urbà costaner que compta amb major nombre de serveis, a més de zona per a la pràctica d'esports i jocs infantils.

Història i Patrimoni

La història de Benissa és el relat d'una terra situada al Mediterrani on l'individu ha deixat la seua petjada des de temps prehistòrics, passant per ibers, romans, àrabs i cristians.

Els descobriments de xicotetes pintures rupestres indiquen que els assentaments humans es remunten almenys al Neolític. Mentre que la presència romana està àmpliament documentada per les troballes de monedes i àmfores trobades en els fons del litoral.

No obstant això, per a l'origen del topònim que dona nom a Benissa (Banu-Issa), hem d'esperar fins al període d'influència musulmana, ja que el terme és d'origen àrab.

De manera similar, ocorre amb la majoria de les partides rurals del terme municipal, que hui conserven els seus noms àrabs. Això confirma la tesi històrica que assenyala l'existència d'un important nucli de població amb aquesta procedència quan Jaume I el Conqueridor arriba a

Benissa en 1248. Després de l'expulsió dels moriscos en 1609, la nostra geografia va ser repoblada per persones originàries dels Pirineus, Catalunya i Aragó. D'aquesta època daten les muralles que envoltaven la vila, de les quals encara queden xicotets vestigis.

Al llarg dels segles, ha conservat un valuós patrimoni arquitectònic. El centre històric de Benissa exhibeix carrers empedrats, cases senyoriales i una església parroquial del segle XVII. A més, existeixen nombrosos vestigis de la presència àrab, com el Portal de la Vila i la Llotja de Contractació.

Infraestructura i Serveis

El municipi de Benissa compta amb una infraestructura sòlida que satisfà les necessitats dels seus residents i visitants. Disposa d'una xarxa viària ben desenvolupada, amb accés a les principals carreteres i autopistes de la regió. També compta amb una estació d'autobusos que permet la connexió amb altres municipis pròxims.

En termes de serveis, Benissa ofereix una àmplia gamma d'opcions. Compta amb centres educatius, incloent-hi dues escoles primàries i secundàries, així com un institut d'educació secundària. A més, disposa d'un centre de salut, instal·lacions esportives, supermercats, botigues i una variada oferta gastronòmica i hotelera.

Activitat econòmica

L'economia de Benissa es basa principalment en el turisme, la construcció i l'agricultura. La costa de Benissa, amb les seues atractives platges i cales, atrau nombrosos turistes nacionals i internacionals. L'activitat turística genera ocupació i dinamitza l'economia local, especialment en els sectors d'hostaleria, restauració i comerç.

L'agricultura també juga un paper important en l'economia del municipi. Benissa és coneguda pels seus cultius de cítrics, ametllers, vinyes i oliveres. La producció agrícola contribueix al desenvolupament econòmic local i forma part de la identitat cultural de la regió.

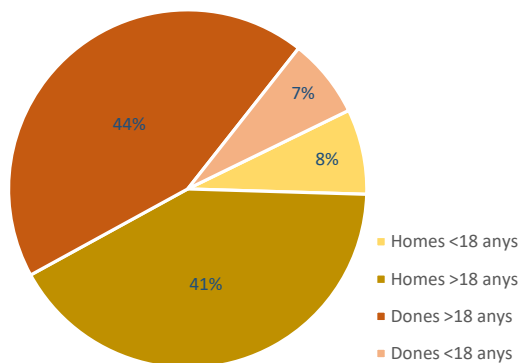
Benissa celebra diverses festivitats al llarg de l'any, que atrauen tant a residents com a visitants. Destaquen les festes patronals en honor a la Puríssima Xiqueta, que se celebren en el mes d'abril.

IV.2. Dades de població

Segons el padró municipal el desembre de 2020 els habitants de Benissa eren 11.871 dels quals 1.763 tenen menys de 18 anys i sobre els quals tracta aquest diagnòstic.

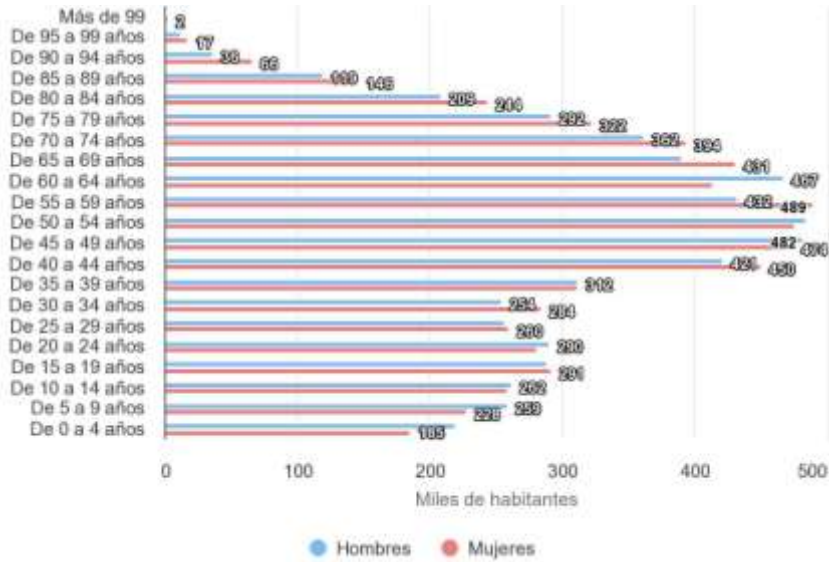
Dones	Homes	Total	Xiquetes	% Xiquetes	Xiquets	% Xiquets	% <18 anys
6.025	5.846	11.871	849	7,15	914	7,7	14,85

Taula 1. Població total i infantil. Font: INE

Gràfic 1. Població total i infantil. Font: INE

El percentatge de xiquetes, xiquets i adolescents (XXA d'ara en avant) es troba tres punts per davall de la mitjana autonòmica (17,8%). La piràmide poblacional reflecteix el progressiu envelliment de la població amb una mitjana d'edat de 47,25 anys. La taxa de mortalitat és del 10,64% i la de natalitat del 7,59%, amb aquestes dades, si no es modifiquen les condicions demogràfiques, Benissa camina cap a un clar envelliment de la població.

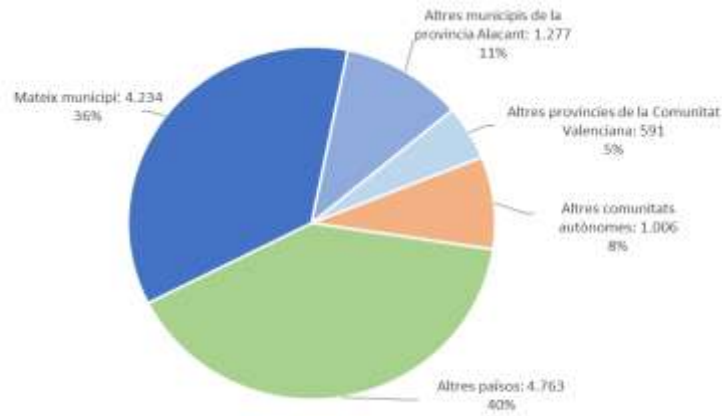

observatori@marinadebenissa.org

Gràfic 2. Piràmide poblacional. Font: Observatori de la Marina

Origen de la població

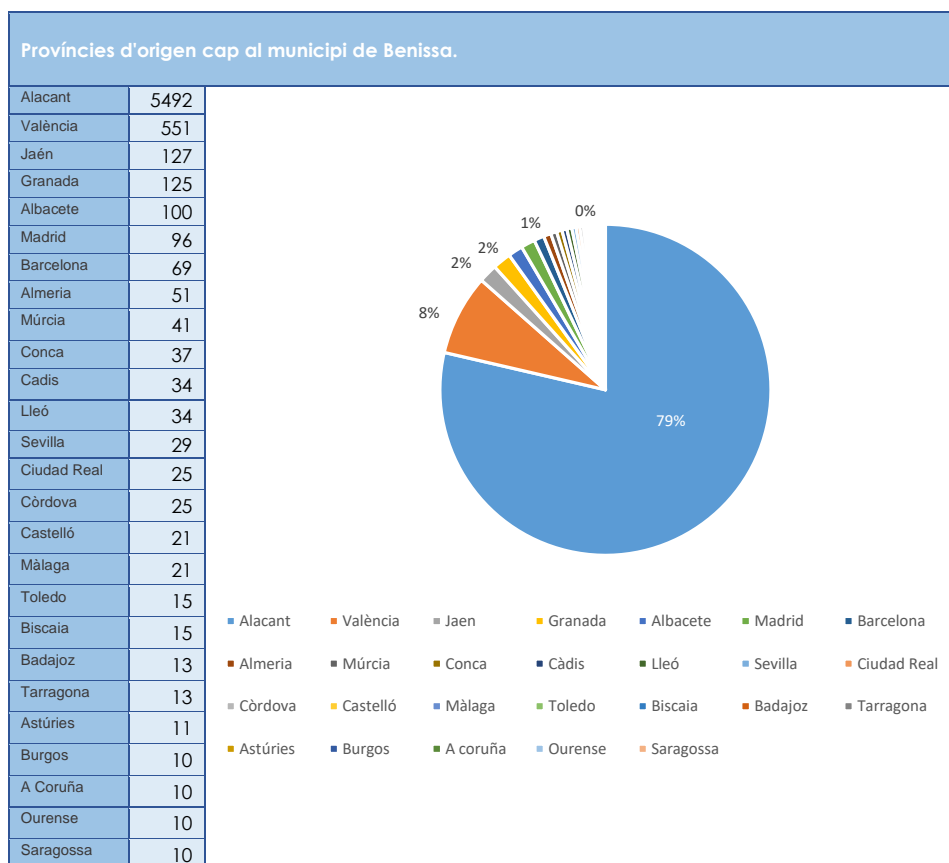
A Benissa el 60% de la població és d'origen nacional i la resta estranger.

Gràfic 3. Origen de la població de Benissa. Font Observatori de la Marina

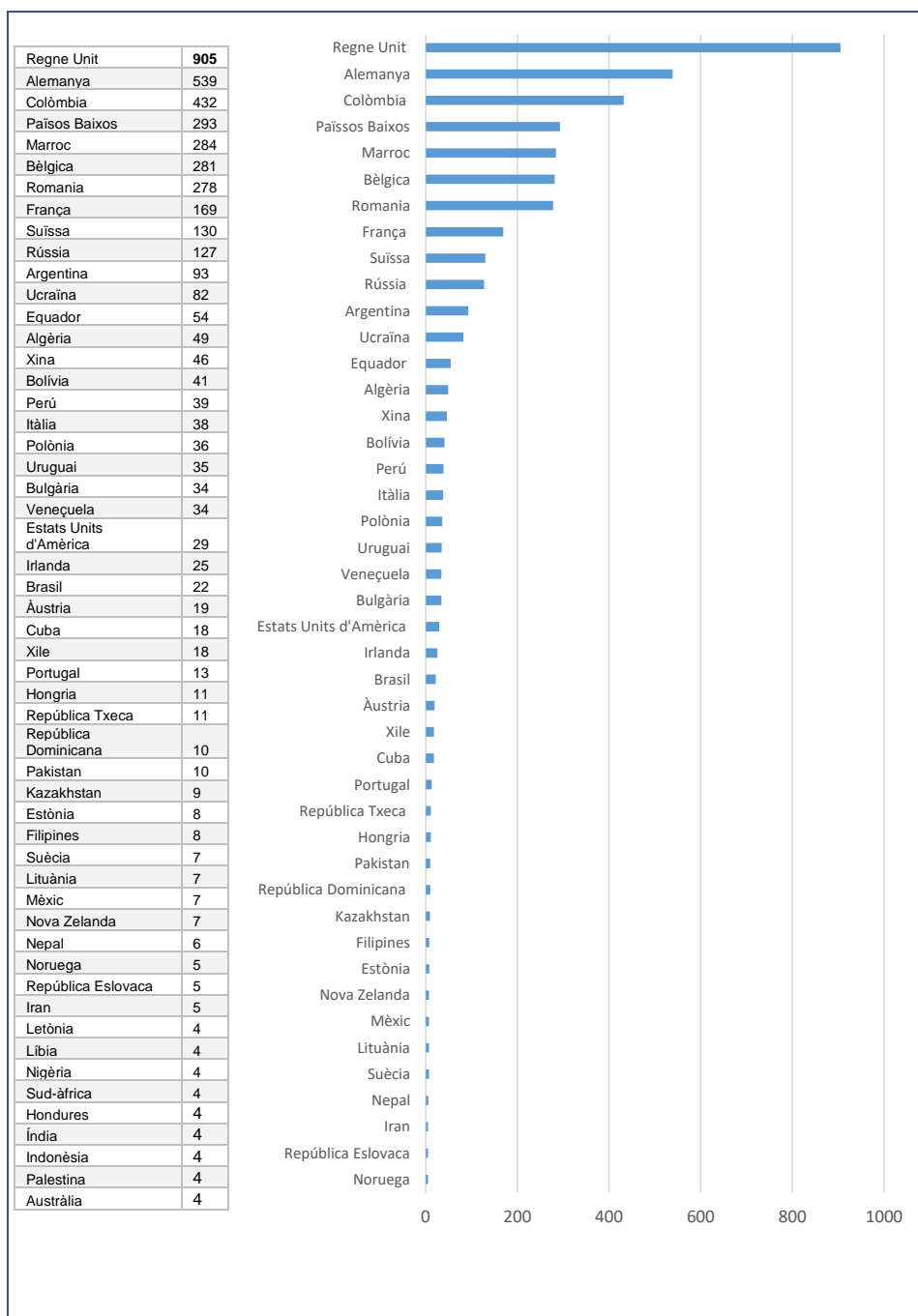
Població per província d'origen

De les persones d'origen espanyol empadronades a Benissa, el 79% han nascut a la província d'Alacant, el 88% a la Comunitat Valenciana i la resta en altres províncies, sent les majoritàries: Jaén, Granada, Albacete i Madrid. En el quadre s'indiquen només les províncies amb 10 o més habitants. Totes les províncies de l'Estat hi estan representades al municipi.

Taula 2 i gràfic 3. Empadronats en Benissa per província d'origen. Font: INE

La població estrangera que resideix a Benissa és del 36,95%. Les principals nacionalitats censades en ordre de representació són: britànica, alemanya, colombiana, holandesa, romanesa i marroquina, fins a arribar a 89 nacionalitats.

Taula 3 i gràfic 4. . Població estrangera per país d'origen. Font: INE

IV.3. Estructura socioeconòmica i laboral

Benissa és un municipi menut amb un nucli urbà principal, un polígon industrial a l'est i, a 9 km cap a la costa, una extensa àrea d'urbanitzacions amb habitatges unifamiliars.

Arran del desenvolupament turístic dels anys 60, de l'economia primària va passar ràpidament a una economia vinculada al sector turístic provocant la *litoralització* demogràfica i la concentració econòmica pròpia de les zones costaneres. D'aquesta manera, les activitats econòmiques estan fortament lligades als sectors de la construcció, als serveis i al comerç, mentre altres com l'agricultura, han anat pràcticament desapareixent.

El teixit empresarial de Benissa es caracteritza pel predomini d'empreses en el sector dels serveis i el turisme. En aquests s'engloben més del 72% de les empreses del municipi. Quasi la meitat de les empreses del sector serveis es dediquen a activitats comercials, de transport i hostaleria (31%). Dins d'aquest, destaquen les activitats professionals i tècniques (18,51%), i les activitats immobiliàries (9,13%).

El sector de la construcció està també estretament lligat al turisme, especialment a la construcció d'habitatges de segona residència. El percentatge d'empreses dedicades a la construcció és del 23,51%.

En referència al sector industrial, aquest té una representació molt baixa en el municipi. En total, a Benissa hi han 1.259 empreses, de les quals només un 4,37% corresponen a la indústria.

IV.4. Condicions urbanístiques que afecten els xiquets, xiquetes i adolescents.

El municipi té dos nuclis urbans principals: la zona interior urbana a 254 m. sobre el nivell de la mar i la zona costanera urbana, la Fustera. Cal ressaltar que l'orografia del terme de Benissa té importants desnivells.

En el barri antic, perfectament conservat, la trama és irregular amb vies molt estretes, acusades pendents, i zones on només es permet el pas als vianants. Aquestes característiques embelleixen el poble i el fan amable per a la infància i l'adolescència amb un bon nombre de carrers sense vehicles o amb poc trànsit, però menys accessible per a les persones amb dificultats de mobilitat.

Durant dècades la carretera nacional ha travessat el poble, condicionant la seguretat i la tranquil·litat dels ciutadans/es, però l'any passat es va inaugurar una variant de l'N-332, el que

era una reivindicació històrica de la població benissera. La carretera nacional travessava el municipi amb una gran densitat de vehicles, i en l'actualitat, encara que ha disminuït molt el trànsit, permet per la seua dispersió de vehicles, que aquests circulen a més velocitat. La titularitat d'aquesta carretera ha passat a mans municipals, la qual cosa facilita actuacions que atenguen a les necessitats de tota la ciutadania.

Les àrees d'urbanitzacions, amb baixa densitat de població i conseqüent dispersió, com és habitual, presenten carències respecte a la mobilitat de les persones i la falta d'infraestructures òptimes per a la convivència de XXA.

IV.5. Condicions mediambientals

El terme de Benissa compta amb una important superfície forestal on destaquen la serra de Bèrnia, Oltà i de la Solana, amb importants valors ambientals i paisatgístics declarades llocs d'interès comunitari i paisatge protegit. Per la part de la costa, existeix un litoral rocós de gran bellesa que es pot recórrer pel passeig ecològic que transita per les diferents cales.

Per a la infància i l'adolescència les condicions ambientals són molt acceptables quant a la qualitat de l'aigua, de l'aire i de la gestió dels residus. La carretera que travessa el poble crea una divisió amb la part sud del centre històric, que gràcies a la variant recentment inaugurada i anomenada amb anterioritat, disminueix també la contaminació atmosfèrica i acústica de Benissa.

És especialment important l'existència i la labor del Consell Municipal d'Urbanisme i Transport que es constitueix com un organisme d'assessorament i consulta en la planificació, programació i control de la política urbanística i ambiental del municipi. Entre les seues funcions les de més interès per a l'acció climàtica favorable a la infància i l'adolescència han sigut; promoure i afavorir la protecció del paisatge agrícola i forestal, i fomentar la creació i delimitació d'espais naturals protegits per la seua riquesa, varietat o endemismes de flora i fauna.

El projecte per als fons "Next Generation", que ha sigut aprovat a Benissa, contempla actuacions que són també de gran interès per a la infància i adolescència del municipi i que s'han tractat en el Consell; al llarg del mes d'abril passat, Benissa ha tret a licitació els nous aparcaments i pals d'autoreparació de bicicletes, a més de la conversió de zones de vianants i espais sostenibles, que està prevista per als carrers San José i Pare Zacaries, així com el control i el mesurament de gasos contaminants de l'atmosfera de manera generalitzada.

D'altra banda, Benissa forma part del Pacte d'Alcaldes des de l'any 2009 i el renova en 2015 amb la intenció de treballar per a tindre un territori més sostenible i més compromès amb el medi ambient. Es tracta de complir un nou objectiu per part de la ciutat, d'almenys un 40% de la reducció en les emissions de CO₂ per a l'any 2030.

IV.6. Mobilitat

En aquest apartat cal distingir per segona vegada les condicions de mobilitat del centre històric de les àrees d'urbanitzacions.

En el primer cas, es dona una mobilitat prou eficient pel bon nombre de carrers de vianants o amb trànsit pacificat. Les dimensions del centre històric afavoreixen els desplaçaments a peu, però dificulten la possibilitat de desplaçar-se en cadira de rodes, així com en vehicle privat.

Les zones residencials de baixa densitat, pràcticament obliguen a l'ús de vehicle privat, ja que resulta totalment ineficient el transport públic per l'enorme dispersió de cases unifamiliars. Els XXA que hi viuen d'un costat gaudeixen dels privilegis d'ubicació, però d'altra banda pateixen dificultats de mobilitat i dependència dels adults quan tenen aquesta comesa.

Respecte a les famílies amb fills/es que viuen en el disseminat, tenen molt complicada la mobilitat. En aquest sentit el Pla de Mobilitat de Benissa preveu actuacions per a una millor mobilitat dels vianants, l'accessibilitat, i el foment de la mobilitat ciclista, així com de l'ús del transport públic i millores en el trànsit privat i l'espai urbà, responent a l'aspiració de tindre espais segurs i agradables per a tota la ciutadania.

També la Diputació estudiarà en els pròxims mesos un nou projecte de carril cycle per als vianants des del nucli urbà de Benissa en direcció a Senija.

Des del Pla de Joventut es destaca l'aspiració que posa de manifest que el transport públic s'adapte a les necessitats de la ciutadania respecte a horaris, assiduitat i recorregut.

En l'actualitat Benissa compta amb un servei d'autobús de línia regular, el qual connecta les ciutats d'Alacant i València. I a l'estiu s'afegeix també el transport que uneix el centre amb les platges i cales del municipi.

El municipi compta també amb un tren que uneix Alacant amb Dénia que té parada a Benissa, fora del nucli urbà. El tren ix cada hora, amb serveis des de les 06 h fins a les 22.30h , i parades en tots els pobles del trajecte.

Respecte a l'amabilitat de l'accés als centres educatius, des de les meses d'adults ens informen que normalment els xiquets i xiquetes van caminant al CEIP Pare Melchor i amb cotxe al CEIP Manuel Bru. S'han fet actuacions efectives per a crear més seguretat en el camí al col·legi; com tancar el carrer d'accés als centres educatius en l'hora d'entrada i eixida; no obstant això, altres mesures com el "Kiss and go" que promou que els familiars facen un bes ràpid als seus fills/es i aquests se'n vagen corrent dins del centre tots/totes sols/es, eviten les aglomeracions habituals de persones i vehicles, però també semblen convidar a utilitzar el cotxe per a portar els/les xiquets/es.

IV.7. Dotació de serveis

No s'han observat manques significatives en la dotació de serveis a nivell general.

Benissa té un **Centre de Salut**, un Consultori d'estiu a la platja de la Fustera i un total de set farmàcies al municipi.

Respecte dels **recursos educatius**: CEIP Manuel Bru, CEIP Pare Melchor, IES Josep Iborra, CPEE Gargasindi, Escola Municipal de Música i Dansa Javier Santacreu, Escola de Formació de Persones Adultes i Seu Universitària de La Marina.

Com a **recursos informatius** i/o formatius: Agència de desenvolupament local Creama, Ajuntament (Dep. Igualtat, Servei Socials, UPCCA...), Biblioteca Pública Bernat Capó, Casa Museu Abargues i Oficines de Turisme (nucli urbà i platja). Benissa té també Arxius Municipals.

En **recursos d'Oci i Temps Lliure**: Espai Cultural Les Cases del Battle, Espai d'Art Contemporani Salvador Soria, Centre d'Art Taller Ivars, Casal Jove, Saló d'Actes, Cultura i Cinema Municipal, Parc Skate, passeig ecològic i platges, la pineda de Selva i l'àrea de pícnic en la zona Costera.

I pel que fa als **esports**, Benissa disposa de les següents **instal·lacions esportives** de titularitat pública: Pistes esportives (d'accés lliure), Palau Sant Pere (poliesportiu), Camp de futbol, Trínquet Municipal, pistes de pàdel, Piscina Municipal, piscina exterior, pista d'atletisme El Collao, parc de calistènia, pista de skate, mini estadi Salvador Baidal.

S'han reportat suggeriments relatius al millor aprofitament dels recursos existents i a la reivindicació d'espais per a jugar, en concret les pistes esportives per a l'ús lliure, i les dels centres educatius, que romanen tancades fora de l'horari escolar.

Responent a una demanda del Consell, la Regidoria d'Esports té en projecte la nova pista d'atletisme que també contemplarà un *pumptrack* i valorarà la col·locació de malles elàstiques en el seu disseny de projecte.

També està prevista una zona d'esport de lliure accés i el desenvolupament d'una àrea recreativa i centre base d'esports de muntanya a la Solana, així com la senyalització de noves rutes esportives.

Respecte als parcs, des del CLIA s'indica la conveniència de diversificar els elements per a atendre a les necessitats de joc i espais dels diferents trams d'edat.

Una reivindicació freqüent és la referida a la falta d'espais aptes per als adolescents, encara que, recentment, s'han obert les portes del nou Casal Jove.

També des del Pla de Joventut es troben a faltar espais tant públics com privats per a divertir-se i relacionar-se d'una manera respectuosa i cívica, de manera que es potencien les trobades presencials en l'àmbit social per a un oci gratificant i més adaptat l'edat.

D'altra banda, en aquest component és important assenyalar que Benissa té una Residència d'Acolliment General amb una capacitat màxima de 10 places. Es tracta d'un recurs d'atenció residencial que té com a objecte l'atenció de xiquets/es i adolescents del sistema de protecció a menors de la Comunitat Valenciana.

Aquest centre d'acolliment residencial té la condició d'establiment d'atenció integral i caràcter educatiu per a persones menors d'edat en situació de guarda i/o tutela de la Generalitat, que es troben privats d'un ambient familiar idoni. El període d'estada la determina la resolució administrativa de la qual derive el seu ingrés.

El servei, que compta amb un ampli equip professional integrat per diversos perfils professionals en el qual destaca l'equip educatiu per ser el més nombrós, es caracteritza per una intervenció amb vista a la integració social i familiar dels i les menors des de la programació individualitzada de cada cas, amb una metodologia basada en la pedagogia de la vida quotidiana, i complementada per un espectre diversificat de programes d'actuació orientats cap a la normalització, desenvolupament global i integració social positiva.

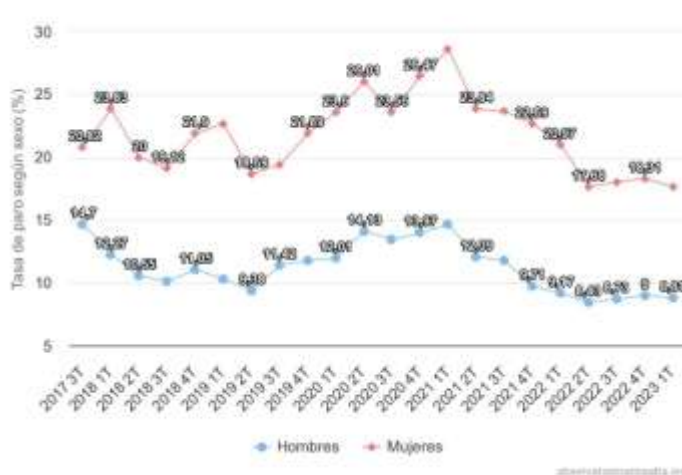
D'aquesta manera, i des d'una perspectiva individualitzada de cada cas, materialitzada en la programació i execució del PEI (Projecte Educatiu Individualitzat) es potencia al màxim el desenvolupament i el creixement personal dels xiquets, xiquetes i adolescents en les principals

dimensions; com la intel·lectual, afectiva, social i de salut, incloent-hi un abordatge de la diversitat des d'una perspectiva integradora.

IV.8. Situació socioeconòmica i laboral de les seues famílies. Situacions de desocupació.

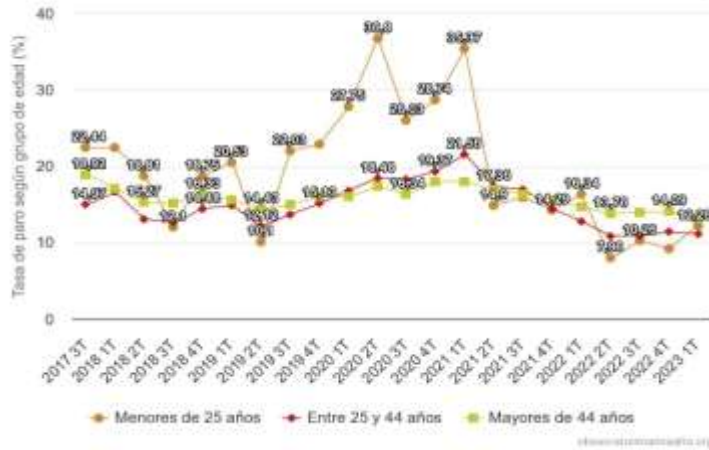
Segons les dades del Ministeri d'Hisenda la renda bruta mitjana per declarant, en el municipi de Benissa en 2019 va ser de 21.965 €. Una vegada descomptada la liquidació per IRPF i tot allò aportat a la Seguretat Social, la renda disponible mitjana per declarant en 2019 es va situar en 18.472 €.

Segons les estimacions de l'observatori de la Marina Alta, la taxa de desocupació a Benissa en el primer trimestre de 2023 se situava en el 12,4%, cosa que sembla una evolució positiva una vegada superada la crisi de la pandèmia.

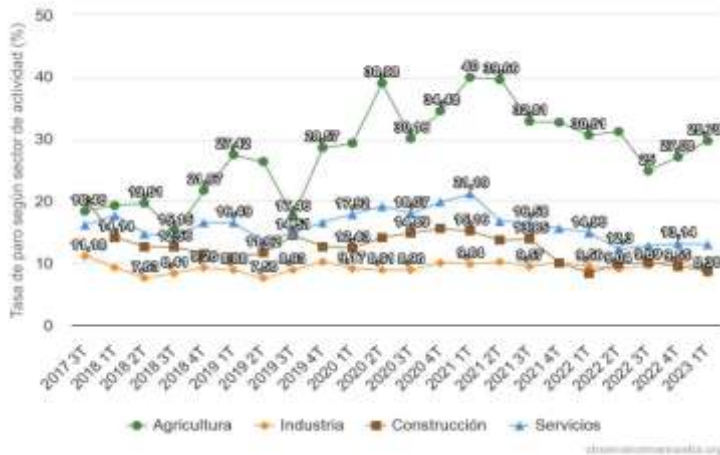
Gràfic 3. Taxa d'atur segons sexe 2017- 2023. Font: Observatori de la Marina Alta

Quan s'observen les estadístiques per grups d'edat, destaca la gran baixada de l'atur en les persones de menys de 25 anys, arribant a mínims del 7,96% en el segon trimestre de 2022.

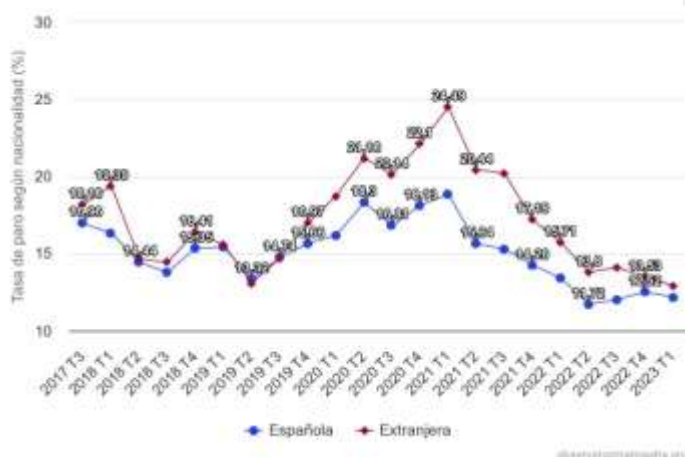
Gràfic 4. Taxa d'atur segons grup d'edat. Font: Observatori de la Marina Alta

Per sectors, veiem que l'agricultura és l'àrea que menys recupera l'ocupació. En canvi, en els altres sectors la tendència encara que suau, és la de la reducció de l'atur, destacant la recuperació de l'activitat en la construcció o els serveis, sent més constant la indústria.

Gràfic 5. Taxa d'atur segons sector d'activitat. Font: Observatori de la Marina Alta

Per nacionalitats la tendència també és positiva i la diferència de l'ocupació entre persones espanyoles i estrangeres tendeix a reduir-se després de 2021, on aquesta diferència va arribar a més de sis punts percentuals i evidenciant així qui pateix amb més profunditat les crisis.

Gràfic 6. Taxa d'atur segons nacionalitat. Font: Observatori de la Marina Alta

Cal destacar que en aquest sentit, des de CREAMA s'estan fent importants esforços per dinamitzar la vida econòmica dels pobles de la comarca. L'evolució de l'atur sembla indicar que el mercat està absorbint a bona part d'aquest grup de persones en edat de treballar.

IV.9. Altres condicions de vida familiars: models de família, habitatge, factors ètnic-culturals, etc.

A Benissa existeix un alt **nivell de dependència** a causa de l'envelliment dels seus habitants. A més de la població autòctona, és important tindre en compte que se suma el gran percentatge de població envellida resident dels països del nord d'Europa que ha escollit Benissa per les seues característiques climàtiques, paisatgístiques i de tranquil·litat social, com a destí per a viure. Això, encara que tracte d'una població amb un bon nivell econòmic, planteja un seriós repte assistencial, que a la vegada pot convertir-se en un important nínxol de treball.

Respecte a la **migració** de persones i intentant centrant-nos en la infància i l'adolescència, el repte més gran es planteja amb les famílies, que cada vegada hi són un major nombre i que arriben de països en vies de desenvolupament buscant millors oportunitats. Normalment tenen

un baix nivell adquisitiu i malgrat que es poden beneficiar dels recursos proporcionats pels serveis socials, no tenen facilitats per a aconseguir un habitatge. D'altra banda, hem d'assenyalar que aquestes famílies compensen el saldo vegetatiu negatiu.

Les dades oficials encara no han reflectit una situació que ja han detectat els centres educatius i els serveis socials. Es tracta de l'increment de població estrangera, especialment de Colòmbia, vinguda després de la pandèmia, que representen ser famílies amb pocs recursos econòmics i que estan suposant un desafiament per a l'administració pública que tracta d'assimilar i de donar resposta ràpida i efectiva, tant des dels centres educatius, com des de serveis socials.

Segons les dades del padró de l'EPA actualitzades segons l'INE de 2022, Benissa té un 38.06% de la població del municipi de Benissa d'origen estranger, del qual 20.74% és d'origen del Regne Unit, el 12.35% d'Alemanya, el 9.9% de Colòmbia, el 6.72% de Països Baixos, el 6.51% del Marroc, el 6.44% de Bèlgica, el 6.37% de Romania, el 3.87% de França, el 2.98% de Suïssa, el 2.91% de Rússia, el 2.13% de l'Argentina, el 1.88% d'Ucraïna, el 1.24% de l'Equador, el 1.12% d'Algèria i el 1.05% de la Xina. Completen el cresol de la població de Benissa altres 74 orígens que no arriben a l'1%.

Les famílies d'origen magrebí, poden presentar més dificultats per a la inclusió a causa de l'idioma i la religió, a més d'un general baix nivell econòmic.

Respecte de la població de provinença llatinoamericana, les persones participants en les meses participatives indiquen un creixement considerable de la població colombiana en els últims temps post pandèmics. Com ja s'ha indicat, les dades del padró de 2022 no reflecteixen encara aquesta percepció perquè la major part del creixement poblacional s'indica produït per persones europees, especialment alemanyes. Així i tot, s'ha constatat una necessitat apressant d'habitatge per a aquestes famílies, per la manca de cases en el mercat, desconfiança de la propietat, preus elevats i condicions inassumibles.

Com es veu, una característica important de la població de Benissa en l'actualitat, molt propera a la de tots els pobles de la costa de la comarca, és la diversitat d'orígens i cultura (lingüística, de costums, de poder adquisitiu...). És per aquest motiu que Benissa es planteja, des de fa anys, la necessitat d'harmonitzar la convivència dels diferents col·lectius des de la posada en valor de la riquesa de la multiculturalitat i la necessitat d'avançar cap a la interculturalitat. Amb aquesta comesa s'ha redactat el **Pla de Convivència i Interculturalitat de Benissa**, que va començar en 2018 i que posa en relleu la importància dels espais públics per a promoure la diversitat cultural com a punts de trobada i convivència.

Com a fortaleses, a més del Pla de Convivència, Benissa compta amb un Festival Multicultural bianual en l'última edició en 2018, la novena, es van obrir espais de diàleg per a conèixer la realitat de les diferents nacionalitats. D'altra banda, en 2019, des de la regidoria de Residents Estrangers, es va editar la "Guia de nouvinguda" per a facilitar l'accés als serveis bàsics a totes les persones que venen a viure a Benissa.

Segons EDUSI, **l'estat de l'habitatge** en l'àrea funcional, així com l'estat dels edificis públics és bo. Així ho reflecteix també l'Enquesta d'Infraestructura i Equipaments Locals de Benissa 2021 de la Diputació d'Alacant, en la que tots els paràmetres sobre la xarxa de proveïments i sanejaments es conclouen com a bons. Respecte a les comunicacions, l'energia i la il·luminació; tots els habitatges compten amb una qualitat del servei d'il·luminació regular. També el servei de comunicacions (TV, internet i correus) és adequat, i servei de recollida de residus, encara que les tones de restes no selectius són desproporcionats front aquells destinats al reciclatge.

A Benissa, el nombre d'habitatges no principals se situa entorn del 45%, de les quals 1.077 són habitatges secundaris i 4.933 són habitatges buits. Amb tot, ja en el Pla de Convivència redactat en 2018, s'assenyala la dificultat que tenen moltes famílies migrades de trobar habitatge en lloguer. Hui dia el preu de l'habitatge en lloguer s'ha incrementat pel fenomen del lloguer vacacional, conseqüència per què, segons el padró, s'han detectat casos en els quals diverses famílies comparteixen una mateixa casa unifamiliar. Els joves també es veuen molt afectats per aquesta dificultat de trobar casa per a independitzar-se. Com això supera les competències municipals, la mirada està posada en la nova llei d'habitatge que regularà diferents àmbits del sector immobiliari.

Es consideren zones de mercat residencial tensat aquells municipis on el preu del lloguer o de l'habitatge és desproporcionat en comparació a aquell que les famílies es poden permetre, especialment, a causa de la poca oferta d'habitatge disponible. Un dels punts més importants que tracta aquesta nova llei és la regulació del preu dels lloguers en zones residencials tensades. Segons aquesta, Benissa es considera zona de mercat residencial tensat, ja que compleix els dos requisits per a ser-ho: el preu de l'habitatge ha augmentat més de 3 punts percentuals el valor de l'IPC en els últims 5 anys, i el preu mitjà de l'habitatge supera el 30% dels ingressos mitjans de la zona.

IV.10. Nivells d'escolarització, escolarització en la primera infància, absentisme, assetjament escolar i fracàs escolar.

Benissa té dos col·legis públics d'Educació Primària: el CEIP Pare Melchor i CEIP Manuel Bru. En el primer, s'imparteixen classes des del nivell d'infantil de 3 anys fins a 6é de Primària, a més d'incorporar una aula per a xiquets i xiquetes de 2 anys. En el CEIP Manuel Bru hi ha sis unitats d'educació infantil de segon cicle i tretze d'Educació Primària.

L'Institut de Benissa, l'IES Josep Iborra, compta tant amb alumnat de Benissa, com dels pobles del voltant (Senija, Xaló i Líber) per als quals hi ha un servei d'autobús. El centre té :

1. Batxillerat – Ciències i Tecnologia
2. Batxillerat – Humanitats i Ciències Socials
3. Educació Secundària Obligatòria
4. Tècnic en Activitats Comercials
5. Tècnic en Obres d'Interior, Decoració i Rehabilitació
6. Tècnic Superior en Serveis al Consumidor

Nombre d'aules:

- 1 d'Educació Especial
- 6 de Batxillerat
- 13 de Cicles Formatius
- 20 d'Educació secundària Obligatòria

A Benissa també hi ha una seu de l'Escola de Joves Emprenedors i un espai d'educació integral per a fomentar el desenvolupament dels i les joves, tant personal com professional.

Al poble s'ha instal·lat provisionalment el Col·legi d'Educació Especial Gargasindi: un centre de recursos i d'atenció a la infància amb necessitats educatives greus i permanents. El centre té escolaritzats a prop de 80 alumnes amb necessitats educatives especials i permanents molt diverses.

A més, en 2021 es va aconseguir un acord amb el Centre de Desenvolupament Infantil i d'Atenció precoç (CDIAP) que treballa ajudant tant a xiquets i xiquetes amb trastorns de desenvolupament o riscos de patir-los, com a tot el seu entorn familiar, prestar així els seus serveis al municipi.

Respecte a la formació no reglada, s'han reforçat i millorat els cursos de formació mantenint el d'Excel i els d'Idiomes, i incorporant nous cursos com el de Restauració de mobles o Biodansa.

Altres centres de formació no reglada són l'Escola Municipal de Música i Dansa, l'Escola de Formació de Persones Adultes i la Seu Universitària de la Marina, amb una àmplia oferta formativa.

A Benissa no hi ha un índex significatiu **d'absentisme** i els casos són tractats per la Comissió d'absentisme constituït pel regidor/a, pels dos centres educatius de primària i l'institut, pel centre Gargasindi, per la coordinadora de la Massma (mancomunitat de Serveis Socials de la Marina Alta), per l'educador de Serveis socials, per la Policia Local, per la Inspectora Autònoma i per dues persones del Departament d'Educació. La Comissió delibera cada cas i el deriva, si cal, a Serveis Socials o a la Fiscalia.

Els temes relacionats amb els col·legis i l'institut susciten gran interès entre els representants de la infància i l'adolescència del CLIA. A més, segons les enquestes realitzades pel Pla de Jove de Benissa, els estudis són el tema que més preocupa l'adolescència del municipi. Segons el mateix estudi, cal recalcar que entre els i les joves existeix una visió positiva sobre els estudis, entenent-los com una tasca important per a la seua formació en aquelles ocupacions que els agraden. En les consultes realitzades en l'institut, es remarca l'aspiració d'una educació més justa i divertida, amb innovacions o iniciatives que els i les interessen i motiven més.

En les diferents meses participatives s'ha expressat com a oportunitat, que totes les situacions són educatives i és necessari fer-se'n conscient des de totes les diferents institucions i entitats. També com a oportunitat, la biblioteca té l'espai per oferir recursos pel reforç escolar. A més, han sorgit inquietuds sobre que l'educació acadèmica ha de tindre una base vivencial per a contribuir al ple desenvolupament de XXA, més enllà de l'ús de les TIC, i ser adaptada a les seues necessitats per a garantir l'interès real de l'alumnat.

Els membres de la mesa de coordinació interna consideren necessari continuar treballant per a la millor integració i convivència de tota la comunitat educativa, no només amb l'alumnat sinó incloent-hi a les famílies residents i a les novingudes.

En la mesa dels Centres Educatius es posa l'atenció sobretot en l'**assetjament escolar** el qual influeix en els casos d'absentisme i abandó. L'assetjament es produeix principalment, a través de les xarxes socials i dels videojocs, per tant, continua després de l'horari lectiu. En aquest sentit, cal apuntar que els XXA cada vegada disposen de dispositius mòbils més prompte. No obstant això, les famílies posen tota la càrrega i "responsabilitat" en el centre educatiu per a trobar solucions i realitzar accions que erradiquen aquest assetjament. De manera que els centres educatius es converteixen en mediadors/es en conflictes externs a l'escola. En aquest cas apareix l'aspiració d'aconseguir relacions de confiança entre els centres educatius i les

famílies de manera que es faça un treball conjunt de tota la comunitat educativa en nom d'una millor convivència.

D'altra banda, des del Pla de Joventut es detecta que els i les joves de Benissa tenen una seriosa inquietud sobre el seu **futur laboral** i la possibilitat d'independitzar-se. Ja el propi Pla de Joventut, proposa desenvolupar polítiques públiques que fomenten la inserció laboral i les oportunitats mitjançant la contractació en empreses acompanyada d'una formació específica per als llocs de treball que s'ofereixen.

El Pla d'Acció de Govern Obert 2021-2024 indica que: "Benissa ha desenvolupat un **model econòmic de ciutat** basat en el sector serveis i, més concretament, en l'hostaleria i la restauració. En aquest sentit, les respostes sobre les possibilitats de la població més jove per a desenvolupar el seu futur professional en el municipi, de manera unànime, és negativa en considerar molt difícil que en els pròxims anys puguen créixer laboralment més enllà del sector turístic i temporal. Aquesta percepció està provocant que la gent jove prenga la decisió de traslladar-se a altres ciutats espanyoles per a desenvolupar el seu talent. Exposen que, aproximadament, entre el 20-30% dels joves de Benissa emprenen una nova aventura acadèmica i professional anant-se'n de la localitat i no retornant novament".

Respecte als **transports**, es considera urgent millorar la comunicació entre els diferents pobles per a accedir a l'oferta educativa, tant de Formació Professional, com Universitària. En el Document Estratègic per a la Millora de la Mobilitat, Infraestructures i Transport de la Comunitat Valenciana es contempla una millora del transport públic, les mesures correctores del qual han de posar-se en pràctica des de 2018 fins a 2030.

IV.11. Estat de salut, discapacitats y prevalença de malalties.

Benissa, tal com s'ha assenyalat amb anterioritat, compta amb un Centre de Salut, un Consultori d'Estiu en la platja de la Fustera i un total de set farmàcies al municipi.

Per altre costat, es troba dins del programa "**Xarxa Salut**", la qual cosa ha portat a la Regidoria de Salut a posar en marxa un programa global amb una visió holística en el qual s'integren altres àrees com Esports, Medi Ambient, Educació o Participació Ciutadana.

Acabar amb problemes o trastorns alimentaris com el de **l'obesitat** i altres derivats d'una nutrició descuidada o amb carències, és l'aspiració comú en les mares de persones adultes. Com a fortalesa es contempla la cuina tradicional amb una dieta mediterrània que es conserva en la majoria de llars de Benissa. I des del CLIA es demana que es contemple la

importància de l'hora de menjar com a moment de socialització i tranquil·litat (sense l'ansietat per la finalització). Els consellers i conselleres reivindiquen que es respecten els ritmes de cadascú, així com que es permet un clima distès per a menjar agradablement.

Per a aconseguir aquesta aspiració es contempla la formació en drets a les persones de la comunitat educativa; tals com acompanyants de menjador, pati, etc., i que no estan rebent necessàriament.

La joventut consultada destaca com a principal desafiament l'estrès i els problemes emocionals. Als Centres Educatius es faciliten tallers que s'ocupen de molts aspectes que promouen la **salut mental** com l'educació cap a l'afectivitat, les habilitats socials i la intel·ligència emocional en 3r, 4t d'ESO i Batxillerat, així com cap a l'alimentació saludable en F.P. bàsica i cursos específics de reanimació cardiorespiratòria. A més, s'ofereix suport psicològic i emocional en l'ESO i a les famílies: estrès, autoestima, trastorns alimentaris (des de les Regidories de Sanitat, Joventut i Educació).

D'altra banda, en aquest sentit també la UPCCA treballa en la **prevenció**. Es tracta d'un servei especialitzat en el desenvolupament d'actuacions amb la finalitat de reduir i/o evitar l'ús/abús de drogues i altres conductes addictives, així com promoure hàbits saludables en matèria de prevenció de conductes addictives, promovent una cultura sana i una millora del benestar social.

Marina Salut, és l'empresa sanitària que presta el servei sanitari públic a la comarca de la Marina Alta i en 2022 va aconseguir, després d'anys de servei deficitari, comptar amb un total de sis psiquiatres. Amb tot, actualment a la Marina Alta continua havent-hi una falta important de recursos socio-sanitaris i en l'àmbit de la salut mental, es precisa una millor coordinació amb la USMIA i la resta de professionals que treballen en diferents recursos infantils i -juvenils, per a una intervenció més efectiva i una planta d'ingressos per a adolescents, adaptada i cuidada.

Com hem fet menció, a Benissa s'ha instal·lat provisionalment el Col·legi d'Educació Especial Gargasindi que atén a XXA amb diversitat funcional, igual que a l'institut, que hi compten amb una aula d'educació específica.

Respecte de la població amb **diversitats** hem de tindre present que a més de la sensibilització de tota la ciutadania, fan falta infraestructures que faciliten la inclusió. L'autonomia és la primera condició per a poder participar en la vida del poble, i per a aquesta, és necessària l'accessibilitat (física, sensorial, emocional, cognitiva, psíquica).

Des del Consell es posa l'atenció en les necessitats de les persones amb diversitat funcional, així com els XXA i les persones majors, proposant pictogrames per a facilitar l'autonomia.

IV.12. Situacions de maltracte, abandó o altres factors de vulnerabilitat social; nivells de pobresa infantil i familiar, i infrahabitatge.

Des de Serveis Socials ens informen que l'índex de **situacions de violència** contra la infància és baix encara que hi ha casos que venen derivats, normalment des dels centres educatius o sanitaris. Per a tals situacions, s'activa un protocol d'intervenció per a prestar ajuda a nivell XXA i a la família.

L'indicador AROPE (At Risk of Poverty and/or Exclusion), estandarditzat per la Unió Europea, que mesura la taxa de **risc de pobresa o exclusió social**, situa a la Marina Alta, la comarca on es troba Benissa, com la més pobre de la Comunitat Valenciana amb un 40.9%.

Es considera que una persona es troba en situació de pobresa quan té almenys una manca social (en els indicadors de retard educatiu, accés a serveis de salut, accés a la seguretat social, qualitat i espais de l'habitatge, serveis bàsics existencials i alimentació), i el seu ingrés és insuficient per a adquirir els béns i serveis que requereix per a satisfer aquestes necessitats.

Les principals causes de pobresa:

- Per precarietat: per la falta dels recursos i mitjans econòmics (ingressos) suficients per a l'adquisició de serveis bàsics.
- Per exclusió, o al revés, exclusió per pobresa: entesa com la privació de serveis públics com ara educació, salut, disposició d'aigua potable i energia elèctrica.
- Per discriminació cultural: La discriminació ètnicocultural repercuteix en la pobresa quan una població culturalment diferenciada, en lloc de propiciar una atenció especial per part de les autoritats competents, per la vulnerabilitat que tal condició suposa, ho exposa a la invisibilització davant el poder de la cultura dominant, a la marginació del desenvolupament social i a la despreocupació per una política igualitària i democràtica.

I, ateses les desigualtats que poden agreujar la pobresa i l'accés als serveis essencials, podem detectar les poblacions més vulnerables:

1. Desigualtat social
2. Desigualtat econòmica
3. Desigualtat educativa
4. Desigualtat de gènere

5. Desigualtat legal

Tenint en compte que segons l'indicador AROPE, aquelles persones més afectades per la pobresa i l'exclusió social són els/les joves menors de 16 anys, i considerant que segons l'informe de l'Institut Valencià d'Estadística, La Marina Alta en el 2017, és la comarca de la Comunitat Valenciana amb un major índex de pobresa infantil (40.1% i estava en alça), és especialment urgent trobar les causes d'aquesta situació.

Quant a la proporció de persones residents en llars amb carència material (proporció de persones que viu en llars que manquen almenys de 3 conceptes d'una llista de 9), d'acord amb les dades de l'ECV, va ser del 20,0% en 2020 per a la població total de la Comunitat Valenciana, 8,1 punts més que fa un any. I de nou, la Marina Alta supera la mitjana autonòmica i se situa en primer lloc amb el 28,4%.

La raó més probable d'aquesta situació, o almenys el que la pot agreujar, és l'alt nombre de residents estrangers, els quals incrementen la població, però declaren la seua renda als seus països d'origen. A més, l'elevat nombre de pensionistes que com ja hem mencionat, augmenta prou l'envelliment de la comarca. L'economia submergida, unida a condicions laborals precàries, estacionalitzades o sous no declarats, poden explicar aquests indicadors de pobresa els quals, els departaments de serveis socials de la comarca, no acaben de percebre amb eixe nivell de gravetat.

Donada la prioritat que tenen els XXA en situació de risc, des de Serveis Socials garanteixen les necessitats bàsiques cobertes de tots els XXA en relació a l'alimentació i a l'educació, proporcionant que no hi haja cap XXA desprotegit.

Atès que segons els informes d'UNICEF i altres associacions com *Save the Children* posen l'accent en la importància de l'educació i la formació per a eixir del cercle de la pobresa, atendrem a com assegurar que els XXA tinguen un ensenyament suficient i com ajudar per garantir que l'alumnat més vulnerable no es despenge acadèmicament.

No hi ha infrahabitatge com a tal, perquè les cases sí que tenen les condicions per a ser habitades, però hi ha casos on diverses famílies comparteixen un mateix habitatge a causa de les dificultats en l'accés, l'oferta i els preus.

La impressió dels i les professionals que treballen en Serveis Socials és que tenim la necessitat de revisar la manera d'oferir aquestes ajudes socials, al·leguen que estan actuant amb unes ferramentes d'abans, davant una nova realitat que no està atenent-se suficientment.

Davant aquesta nova certesa, es proposa una reflexió des de Serveis Socials i altres professionals de la Marina Alta, per a trobar models de canvi que puguem adaptar-se, fer front i aportar altres possibilitats d'assistència social adaptada realment a aquests als nous temps i realitats.

IV.13. Recursos culturals, esportius, d'oci i temps lliure del territori relacionats amb la infància i l'adolescència.

Una de les majors fortaleses de Benissa per al CLIA són les **festes**, un esdeveniment cultural amb un ampli ventall d'oportunitats donat que poden convertir-se en un potent instrument d'inclusió. Des del Departament de Festes s'ha consultat directament al CLIA sobre les activitats més interessants i adequades per a la infància i adolescència.

Altra fortitud per al CLIA és el **patrimoni** i, entre els edificis més emblemàtics destaquen: l'Església de la Puríssima Xiqueta i Sant Pere Apòstol, coneguda com "la Catedral de la Marina Alta" i recentment titulada com a basílica menor, l'ermita de Santa Anna i el Convent dels Franciscans.

Com ja hem anotat, les **instal·lacions esportives** a Benissa també són una fortalesa entre la població més jove. I en les enquestes del Pla de Joventut, les instal·lacions esportives es consideren com un dels llocs de més afluència de persones joves del municipi.

Tenint en compte la importància de l'esport per a la infància i adolescència, el regidor d'Esports acudeix al CLIA cada inici de curs i cada sessió de clausura, atén les seues propostes i participa en la rendició de comptes. Fruit d'aquesta col·laboració Ajuntament/CLIA, la regidoria d'Esports ha presentat la maqueta del projecte de la futura nova pista d'atletisme, la qual també contemplarà el *pumptrack* proposat pel Consell.

A més, està prevista una zona d'esport lliure i el desenvolupament d'una àrea recreativa i un centre base d'esports de muntanya, en la Solana, així com la senyalització de noves rutes esportives.

Instal·lacions esportives de titularitat pública: pistes esportives d'accés lliure, Palau Sant Pere (poliesportiu), camp de futbol, Trinquet Municipal, pistes de pàdel, piscina coberta municipal, piscina exterior, pista d'atletisme, parc de calistènia, pista skate i recent construcció del miniestadi Salvador Baidal.

Des del CLIA es confirma i es valora que els monitors/es tenen una bona comunicació i transmeten valors saludables als XXA de les escoles esportives. Des de l'ajuntament ens

informen que tots els monitors/as estan formats i tenen nocions no només tècniques i del seu esport en qüestió, sinó també relatives a les habilitats socials i bon tracte.

No obstant això, en el I Pla d'Acció de Govern Obert 2021-2024 es realitza una crítica: els esports es promocionen "... sense preocupar-se per divulgar un missatge de vida saludable a la ciutadania, i de posar en rellevància alguns valors associats a l'esport com poden ser el respecte, la tolerància, la companyonia, l'esforç, entre altres." El Consell Municipal d'Esports vetla per garantir que l'esport és un instrument per afermar aquests valors.

Com ja hem anotat més amunt, Benissa compta amb **recursos d'oci i temps lliure**: Espai Cultural les Cases del Batlle, Centre d'Art Taller d'Ivars, Casal Jove, saló d'actes cultural i cinema municipal, parc skate, passeig ecològic i platges, la pineda de Selva, àrea de pícnic en la zona Costera...

Així i tot, als tallers de diagnòstic, ens trobem amb l'aspiració que els joves majors de 15 anys tinguin un espai segur i saludable on reunir-se.

D'altra banda, la sensació dels XXA a partir de 10 anys és que no tenen espais per a ells i elles, que les activitats que organitza l'ajuntament no s'ajusten a les seues necessitats d'oci, la seua edat i/o al seu interès, encara més, si els XXA no tenen un caràcter especialment esportiu.

Des de les diferents meses participatives es proposa la programació de les activitats dirigides a la infància i l'adolescència participades amb elles i ells.

Benissa té un total de nou berenadors els serveis dels quals, apareixen en la web de turisme, a més compta amb set parcs infantils i un més, adaptat al públic adolescent.

Per al CLIA també són una fortalesa els espais per a relacionar-se i divertir-se; com el parc del Vaixell Pirata, el parc de la Capella (punt de reunió de XXA), la papereria, l'skatepark, la fira, la gelateria i les discomòbils.

Per un altre costat cal senyalar que Benissa és un municipi de notable tradició musical. A l'Escola de Música i Dansa s'ofereixen classes d'instruments i dansa urbana, música i dansa a partir de 3 anys, atenent així els interessos dels diferents trams d'edat.

Respecte als adolescents, en els tallers participatius realitzats en l'institut es va posar de manifest que es valoren els espais de convivència i autoconeixement. Des del Pla de Joventut també es demanen més espais, tant públics com privats per a divertir-se i relacionar-se d'una manera respectuosa i cívica, i que es potencien les trobades presencials en l'àmbit social per a un oci gratificant.

En aquest sentit, Benissa compta amb un Casal Jove en el qual hi ha futbolins, billars, una consola de videojocs i jocs de taula, a més d'un espai preparat per a gaudir d'una discoteca i un telescopi en la planta superior. També compta amb una xicoteta cuina, aules (en una d'elles es reuneix cada mes el Consell Local d'Infància i Adolescència (CLIA)), banys i un pati interior. Està prevista la contractació d'una persona per a dinamitzar l'espai.

IV.14. Associacionisme i iniciatives ciutadanes que guarden relació amb la població infantil i adolescent.

Existeix un ric teixit associatiu a Benissa al qual l'Ajuntament està vinculat des del departament de Participació Ciutadana.

A la ciutat existeixen diverses iniciatives i associacions que treballen amb, i per a la infància, del Pla de Joventut s'extrau la informació sobre el teixit associatiu:

Associacions de música i dansa: Coral Benissenca,- l'Esbart Dansaire, Art Performance, Colla El Riberer, Colla de Xirimiters Pere Bigot, Societat Lírica i Musical, les 9 Muses, Associació Multicultural Amube Benissa, Grup d'artistes de Benissa.

Altres Associacions: Grup de Muntanya Margalló- Moviment Diocesà de Juniors, Agrupació Filatèlica i Numismàtica de Benissa.

A les meses participatives hem recollit que els espais amb major presència infantil i adolescent són: Juniors, la Bandeta, l'Escola de Música, els clubs esportius i les festes de Moros i Cristians.

A més als centres educatius; les AMPA dels centres educatius de primària, en col·laboració amb l'Ajuntament de Benissa, organitzen les escoletes de Pasqua i d'Hivern, Escoleta d'Estiu i l'Escola per a les famílies.

A l'Institut també trobem el Grup d'Acció Feminista que realitza accions de sensibilització en el mateix centre.

IV.15. Informació relativa a l'activitat de l'Ajuntament en matèria de política d'infància i adolescència de totes les regidories

Resum de les activitats dels departaments municipals en matèria de política d'infància i adolescència:

Departaments	Activitats
Educació	<p>Consell Escolar</p> <p>Comissió d'absentisme</p> <p>Ofereix cursos de restauració de mobles, de biodansa, d'Excel i d'idiomes</p> <p>Ajudes al transport d'estudiants</p>
Cultura	<p>Programació de cinema i teatre específica per a XXA</p> <p>Actuacions a Nadal</p> <p>Actuacions a Pasqua</p> <p>Escola d'estiu</p> <p>Escola de música i dansa</p>
Serveis Socials	<p>Prevenició d'addiccions</p> <p>Atenció a famílies i menors d'edat</p> <p>Prestacions econòmiques</p> <p>Programa d'intervenció a l'alumnat de l'IES amb risc d'exclusió social</p>
Promoció lingüística	<p>Intercanvi lingüístic en l'alumnat de 2n d'ESO</p> <p>Repartiment de les cartes als Reis Mags</p> <p>Targetes d'Invitació a l'aniversari</p> <p>Commemoració del 9 d'octubre amb lectura pública d'un conte en Valencià llegida per l'alumnat de cinquè i sisè de primària</p>
Joventut	<p>Escola de Joves emprenedors</p> <p>Consell d'Infància i Adolescència</p> <p>Dinamització al casal Jove els caps de setmana</p> <p>Carnestoltes amb actuacions dirigides a la infància i l'adolescència atenent als trams d'edat</p> <p>Espectacle per a la xicalla (normalment entre març i maig)</p> <p>Pasqua Jove; activitats al Casal Jove en les vacances de pasqua.</p> <p>Escoleta de Pasqua; organitza l'AMPA i col·labora l'Ajuntament</p> <p>Parc aquàtic al llarg del mes de juny</p> <p>Escoles per a la conciliació familiar en els mesos de juny i juliol.</p> <p>L'escoleta d'agost que organitza l'AMPA i col·labora l'Ajuntament (no són gratuïtes)</p> <p>Dia de la Joventut, amb festa de l'espuma</p> <p>Dia de les Ànimes, amb actuacions dirigides a la infància i l'adolescència atenent els trams d'edat.</p> <p>Nadal jove, amb activitats al Casal Jove durant les vacances de Nadal. Espectacle relacionat amb el Nadal per a la xicalla</p> <p>UPPCA; unitat de prevenció comunitària en conductes addictives</p>

Igualtat i Diversitat	Accions de sensibilització i conscienciació en els centres escolars i en l'institut sobre la prevenció de la violència, la coeducació i l'educació afectiva-sexual Cursos de formació per al professorat i l'AMPA Punts violeta
Polícia Local	Cursos d'educació viària Seguretat i mobilitat en centres educatius Xerrada sobre el sistema biogen al Mòdul d'Integració Social
Biblioteca	Activitats intergeneracionals de foment de la lectura en biblioteques Jornades d'activitats i espectacles dirigides a la infància Visites escolars Activitats al pati de la biblioteca en període estival
Medi ambient	Línia verda: recursos d'educació ambiental
Territori	Instal·lacions per a la infància i l'adolescència: Casal Jove
Esports	Servei d'escoles esportives municipals (futbol, bàsquet, pilota valenciana, ciclisme, etc.) Activitats aquàtiques i recreatives dins de les instal·lacions de la Piscina Municipal Clubs esportius locals que estan donats d'alta al Registre Municipal d'Associacions
Festes	Programació específica Participació del CLIA en la programació de les Festes Municipals
Participació Ciutadana	Suport a les associacions, moltes d'elles amb participació infantil i adolescent

IV.16. Participació infantil i adolescent

El Consell Local d'Infància i Adolescència és l'òrgan de representació municipal i educatiu d'apropament i participació en la vida pública del poble. Aquest òrgan, format per xiquets, xiquetes i adolescents escollits democràticament pels propis escolars, es reuneix mensualment per a dialogar i dissenyar idees i propostes amb l'objectiu de millorar la seua localitat.

El Consell de XXA està basat en el projecte "La città dei bambini" de l'italià Francesco Tonucci, reconegut psicopedagog de l'Institut de Psicologia del Consell Nacional d'Investigació (CNR) de Roma. Tonucci afirma que els xiquets/es, des de menuts/es, són capaços d'interpretar i expressar les seues pròpies necessitats i contribuir al canvi de la seua ciutat. A més, eixes necessitats coincideixen amb les de la major part dels ciutadans, sobretot

amb les dels més febles. Val la pena donar-los/les la paraula i cridar-los/les a participar, perquè segurament en el seu nom i pel seu benestar, és possible demanar als ciutadans adults els canvis que difícilment estarien disposats a acceptar i a promoure per altres motius o des d'altres persones adultes com a impulsores d'eixes idees. El Consell de XXA proposa canviar els paràmetres i passar de l'habitual enfocament cap a l'adult (adultcentrisme), a l'enfocament des dels xiquets/es i adolescents; es tracta d'aconseguir que l'Administració baixe els seus ulls fins a l'altura d'un xiquet/a, i d'aquesta manera no perdre de vista a cap ciutadà i/o ciutadana. Perquè una ciutat adequada als xiquets/es i adolescents, és una ciutat adequada per a tots i totes.

El CLIA de Benissa està format per consellers i conselleres que pertanyen als cursos de 5è i 6è de primària i progressivament també de primer i segon d'ESO. Són escollits en els centres educatius mitjançant sorteig entre l'alumnat interessat. El consell es reuneix mensualment i treballa habilitats de comunicació i relació, així com els temes municipals que els hi afecten als propis XXA, sempre amb l'ajuda del personal dinamitzador del mateix i amb una mirada apreciativa. Al començament de cada curs escolar es fa una nova elecció de consellers i conselleres entre els alumnes de cinquè, renovant així part del Consell i els seus membres. El CLIA finalitza cada any amb una reunió en el saló de plens de l'Ajuntament amb l'equip de govern, on els consellers i conselleres donen a conèixer i debaten de forma directa amb les regidories corresponents, totes les seues propostes, idees i accions que consideren més apropiades per a la seua localitat, sobre les polítiques municipals treballades al llarg de tots els Consells.

El CLIA de Benissa es va constituir en el curs 2019-20 i des d'aleshores, malgrat les mesures de la COVID 19, es reuneix de manera mensual.

Cada any escolar, la tècnica de joventut i infància i les dinamitzadores del CLIA realitzen en cada classe de cinquè de primària una explicació adaptada de què és el consell i un taller sobre el significat dels drets de la infància i l'adolescència, incidint sobre en què consisteix la participació en el municipi i la seua valuosa aportació, a continuació es fa el sorteig dels consellers i conselleres postulants al càrrec.

El Consell es reuneix a principi de curs amb l'alcalde i alguns regidors de departaments especialment afins als interessos de la infància i l'adolescència per a donar la benvinguda als nous consellers/es i renovar el compromís d'atenció als drets de la infància i l'adolescència a Benissa. A final de curs, el CLIA elabora una sèrie de propostes que són entregades als responsables de les polítiques de Benissa: alcaldia, regidories i tècnica de Joventut. A la rendició de comptes assisteixen també com bé dèiem, els regidors/es dels diferents

departaments especialment relacionats amb la infància i l'adolescència: regidories d'educació, d'esports, de participació, de joventut, de serveis socials, d'igualtat... que hi participen i reben les aportacions dels membres del CLIA.

Algunes de les actuacions realitzades en les quals el CLIA ha participat són: adequació del nou Casal Jove, bústies participatives en els centres educatius, mapa de la no discriminació, futura renovació de la pista d'atletisme i pumptrack. A més, té previst l'estudi de la millor manera de participar tant al Consell escolar com al Consell municipal.

Pel que respecta a aquest diagnòstic i al pla que se'n deriva, s'ha tingut en compte la participació i visió del CLIA sobre la situació de la infància i l'adolescència del seu municipi. Els temes que més interès els/les desperten són les actituds i discriminatoris i els comportaments vexatoris, les desigualtats, la qualitat de l'ensenyament i el foment de l'autonomia o com els membres del CLIA ho expressen: "que no ens infantilitzen!".

Respecte a la participació específicament adolescent, durant el curs escolar 2021-2022, amb l'interès per part de la Regidoria de joventut i Infància de crear un grup de participació d'adolescents i amb la col·laboració del professorat de l'institut, es va fer participatiu als/les alumnes de l'institut, realitzant-se fòrums participatius amb els delegats i delegades.

Des de la Regidoria de Joventut i Infància també s'està treballant en un grup de Corresponsals Juvenils; "Persones joves que, voluntàriament, col·laboren amb els serveis d'informació juvenil d'un municipi detectant les necessitats i demandes informatives, i acostant la informació directament als i les joves del seu centre educatiu...".

També amb la col·laboració del professorat, durant el curs passat es va realitzar un procés participatiu que va implicar a l'alumnat de l'institut i encara que els seus inicis es traduïren com a molt satisfactoris, no es van aconseguir resoldre per falta de pressupost.

El principal objectiu detectat en aquest punt és assegurar una participació real i efectiva de la infància i l'adolescència en la vida de Benissa, amb un pressupost suficient per a no interrompre l'impuls de la implicació, la qual cosa desacredita les possibilitats d'acció d'aquest col·lectiu. L'anomenada participació ha de continuar impulsant la incorporació de la infància i l'adolescència en el disseny i planificació de les polítiques municipals, articulant mecanismes i espais adaptats per a canalitzar les opinions, recomanacions i suggeriments de la població infantil i adolescent.

IV.17.Ús de les Tecnologies de la Informació i de la Comunicació (TIC) per la Infància i l'Adolescència.

Respecte a les TIC, des de l'Observatori de la Marina Alta, es disposa d'informació sobre el grau de connectivitat TIC. En 2022, a Benissa, el total d'habitatges és de 9708 i el nombre d'habitatges que té banda ampla és de 9113, així que 595 o el 6.13% habitatges no tenen accés a internet.

Entenem que en la relació dels XXA amb les pantalles, a més d'enfocar-nos a disminuir la bretxa digital i facilitar l'alfabetització digital, hem d'atendre els riscos donada la vulnerabilitat de la infància i l'adolescència al lliure accés a internet. Un estudi realitzat per Càritas Espanya en 2022 revela que un de cada cinc joves en situació de vulnerabilitat social, està en risc d'ús additiu de les pantalles i que aquesta empitjora la comunicació a casa i el rendiment acadèmic de l'alumnat.

Els XXA en general dediquen molt de temps a l'entreteniment a través de pantalles i a edats més primerenques del que aconsellen els experts. A més de la sensació de malgastar el seu preuat, creatiu i lúdic temps, existeixen perills molt evidents a l'abast de la seua mà.

Entre els més greus, per com afecten la integritat física i emocional dels XXA, estan el ciberbullying i el grooming. Són difícils d'evitar, no són infreqüents i els adults solen assabentar-se, normalment, quan el mal ha sigut o és ja molt gran.

Altres situacions poc desitjables són l'ús abusiu d'internet, xarxes socials, mòbils i videojocs, la pornografia, les compres i les apostes en línia, entre altres... Durant els tallers ha aparegut la necessitat d'ajudar a les famílies per a trobar la manera més adequada de limitar el temps d'ús i l'accés a internet dels seus fills i filles, amb l'objectiu de millorar la seua protecció en aquest àmbit.

A pesar que les meses participatives no han aprofundit en aquest tema, el CLIA sí ha dialogat sobre el necessari balanç que s'ha de fer entre drets infantils com el de la intimitat (de no mirar els continguts del mòbil) i la protecció (de no estar exposats als perills d'internet). Les situacions de violència es produeixen principalment a través d'internet i, els xiquets, les xiquetes i els/les adolescents cada vegada disposen abans d'accés a les xarxes. Save the Children ja va publicar el 2019 l'informe de Violència Viral; on es reflecteix que 7 de cada 10 persones han sigut víctimes de violència en l'entorn digital sent menors d'edat.

Fruit de les dades recopilades i el procés participatiu s'ha generat la següent valoració seguint la metodologia FOAR.

V. Valoració

V.1. Explicació FOAR

Com ja s'ha comentat, en els tallers per a l'elaboració del diagnòstic s'ha creat una ruta d'anàlisi a través del que cridem sistema FOAR; en el qual es contempen les Fortaleses, les Oportunitats, les Aspiracions i els Resultats, entenent que tal enfocament apreciatiu propicia un millor treball participatiu.

El sistema d'anàlisi FOAR defineix els seus paràmetres de la següent manera:

Fortaleses: Una fortalesa és una habilitat o qualitat natural, un tret positiu que té com a característica que és bona en si mateixa (és a dir, no com a mitjans per a aconseguir finalitats, sinó com a finalitats en si mateixes). Són les diferències que ens caracteritzen i que les persones i territoris posseeixen. Les fortaleses són els valors portats a l'acció. Responen a les preguntes: per a què som bons? Què ha aconseguit Benissa i com ho ha aconseguit? En quines àrees destaca? Què ens agrada fer la major part del temps?

Oportunitats: Una oportunitat és qualsevol situació o factor positiu que ocorre en l'entorn, és a dir que està al voltant nostre, i que podem aprofitar (utilitzant les nostres fortaleses) per al nostre benefici. Les oportunitats són les circumstàncies que no podem canviar, però que representen un avantatge per a aconseguir el que ens proposem.

Aspiracions: Les aspiracions tenen a veure amb el disseny del nostre futur. Una aspiració és una cosa que desitgem fortament. Un estat de coses que anhelem. Referent a la indagació sobre els problemes que presenta la situació de la infància a Dénia, aquesta ha sigut treballada dins de les aspiracions, entenent-les com a solucions desitjables.

Resultats: Són els indicadors mesurables que desitgem obtenir. Un resultat ha d'indicar com de prop estem d'aconseguir l'objectiu que ens hem proposat. És la conseqüència final de totes les accions que vam emprendre per a aconseguir la nostra meta.

1.1. FOAR general

Dels tallers participatius s'han extret unes fortaleses, oportunitats, aspiracions i resultats generals, indicades en el següent quadre:

FORTALESES	OPORTUNITATS
<ul style="list-style-type: none"> • Entorn natural, agrícola i urbà de gran qualitat • CLIA • Pla de Convivència i Interculturalitat, Pla d'Igualtat 	<ul style="list-style-type: none"> • Licitació del servei de gestió del PLIA i dinamització del CLIA • Diagnòstic, PLIA i candidatura al reconeixement de Ciutat Amiga de la Infància d'UNICEF (CAI)
ASPIRACIONS	RESULTATS
<ul style="list-style-type: none"> • Estímul de l'autonomia infantil ocupant espai públic, amable, segur i educador. • Continuitat de la Mesa d'Infància perquè els departaments posen en comú, dialoguen, coordinen i es formen en drets i polítiques d'infància. • Atendre la salut integral de XXA (salut mental i emocional, alimentació, socialització...) • Que el personal de l'administració, polítics, entitats i ciutadania general conega i es faça partícip dels objectius del PLIA 	<ul style="list-style-type: none"> • Impuls de tallers i accions sobre igualtat, prevenció de violència, coeducació i educació afectiva sexual • Accions d'estímul de l'autonomia mitjançant l'adequació i dinamització de l'espai públic • Impuls el pla de mobilitat: carrils bici, bicicletes d'ús públic, autobusos per a centres d'ensenyament no obligatori, adequació de l'espai públic... • Fer una marca pròpia de l'esport de Benissa associada amb la salut integral (salut mental i emocional, alimentació, socialització...) • Partida pressupostària per a infància i adolescència • Difusió i comunicació de les activitats dirigides a infància i adolescència incloent-hi els fonaments i objectius

Pel que fa a la indagació sobre els problemes que presenta la situació de la infància i l'adolescència a Benissa, aquests s'han treballat com a Aspiracions i Resultats, entenent-los com a solucions desitjables en lloc de com a febleses i amenaces.

V.2. Els temes d'interès

Tots els actors i actrius participants en el diagnòstic van ser preguntats per quins aspectes consideraven imprescindibles que foren tractats i contemplats en aquesta primera part d'anàlisi de la situació. Els primers preguntats van ser els membres del CLIA els quals van mostrar el seu interès en:

1. Que no hi haja cap tipus de discriminació i que no ens assetgen per ser diferents
2. Dret a ser XXA i a ser protegits quan som menuts/les, també tenim Dret a ser adolescents i que no ens infantilitzen
3. Que no hi haja cap tipus de desigualtat i que Benissa tinga un bon nivell acadèmic

En les posteriors taules, tallers i entrevistes amb adults, se'ls van plantejar aquests temes d'interès expressats pels Consellers i Conselleres representants de la infància i l'adolescència de Benissa perquè foren conscients de les prioritats dels XXA del seu municipi. A continuació, s'iniciava el diàleg sobre els objectius associats als drets de la infància per fer un diagnòstic de cadascun d'ells, detectant què s'està fent al respecte, les fortaleeses, aspiracions i propostes per atendre'ls de la millor manera.

VI. Diagnòstic per objectius

Per a diagnosticar correctament la situació de la infància i l'adolescència a Benissa, cal analitzar els cinc objectius de la Convenció dels Drets de la Infància que apunta UNICEF:

1. Ser valorats/es, respectats/es i tractats/es de manera justa. SENSE DISCRIMINACIÓ.
2. Tindre en compte les seues opinions, necessitats i prioritats en la vida pública. PARTICIPACIÓ SIGNIFICATIVA.
3. Tindre accés a uns serveis socials bàsics de qualitat¹.
4. Viure en entorns segurs, protegits i nets².
5. Tindre oportunitats per a gaudir de la vida familiar, del joc i de l'oci³ apuntant el dret a ser xiquet o xiqueta.

¹ Inclou l'atenció mèdica, l'educació, el suport nutricional, el desenvolupament i l'educació de la primera infància, la justícia i el suport a la família

² Inclou la protecció contra l'explotació, la violència i l'abús; l'accés a aigua neta, el sanejament i la higiene; un disseny urbà segur, lliure de contaminació i residus, i què es tinguen en compte les necessitats de la infància com ara la mobilitat, etc.

³ Inclou activitats socials i culturals, i espais segurs per a reunir-se i jugar amb els seus iguals.

Per a cadascun d'aquests cinc objectius es defineixen tres àrees específiques de treball, més dos objectius transversals. Analitzant i diagnosticant aquests objectius i àrees de treball, pretenem tindre una fotografia de quines són les necessitats, demandes i aspiracions de la infància i l'adolescència de Benissa, i mitjançant un Pla Local d'Infància i Adolescència, què establirà quins són els canvis concrets que volem aconseguir en la vida dels infants i adolescents d'acord amb la Convenció sobre els Drets de l'Infant, aquelles accions que cal emprendre per a assolir-los.

Dret de la infància a ser valorada i tractada justament	Dret de la infància a ser escoltada	Dret de la infància a serveis essencials	Dret de la infància a viure en entorns segurs i nets	Dret a ser infància i adolescència
1.1. Donar a conèixer els drets de la infància i la Convenció sobre els Drets de l'Infant. 1.2. Polítiques locals i planificació no discriminatòries i específiques d'igualtat. 1.3. Comunitats inclusives i protectores, amb atenció a col·lectius vulnerables i situacions concretes.	2.1. Participació significativa de la infància a través de l'òrgan de participació infantil i altres espais. 2.2. Protagonisme de la infància. 2.3. Foment de la participació infantil: sensibilització, formació, reunions i normatives.	3.1. Lluita contra la pobresa i les desigualtats d'accés. 3.2. Educació i TIC: ajudes, necessitats especials, absentisme, bretxa digital, etc. 3.3. Salut i alimentació.	4.1. Protecció de la infància i l'adolescència contra tota mena de violència. 4.2. Habitatge, planificació urbana i mobilitat independent i segura per a la infància. 4.3. Acció climàtica favorable a la infància.	5.1. Accés a instal·lacions culturals, d'oci i esportives. 5.2. Vida familiar. 5.3. Cultura i joc.
T.1. ESTRUCTURA I POLÍTIQUES locals amb enfocament de drets d'infància: canvis legislatius; formació de personal tècnic i polític; pressupost del pla local d'infància.		T.2. GOVERNANÇA: seguiment de polítiques; mecanisme de coordinació interna i externa; treball amb altres organitzacions en el territori; ajudes a entitats que treballen amb la infància; pertinença a xarxes.		

Dins el marc dels objectius, hem inserit les aspiracions de la infància i l'adolescència representada en el CLIA per a aterrar vertaderament els drets, objectius i components a la realitat del municipi.

VI.1. Objectiu I. Dret de la infància a ser valorada, respectada i tractada justament

De les meses participatives i del CLIA s'han recollit les principals forteses, oportunitats, aspiracions i resultats relatives a aquest objectiu, el qual vol donar resposta a les qüestions referides al bon tracte cap a la infància i l'adolescència, la no discriminació i la protecció enfront de qualsevol forma de violència.

Article 9. Dret al bon tracte i protecció de la integritat física i psíquica

Els xiquets, les xiquetes i els adolescents tenen dret a ser ben tractats i a ser protegits contra qualsevol forma de violència. A aquest efecte, els poders públics han d'adoptar les mesures necessàries per a protegir-los de qualsevol forma de violència, inclòs el maltractament físic o psicològic, els càstigs físics humiliants i denigrants, el descuit o tracte negligent, l'explotació, l'exercida a través de les noves tecnologies, els abusos sexuals, la corrupció, la violència de gènere o en l'àmbit familiar, sanitari, social o educatiu, incloent-hi l'assetjament escolar, així com el tràfic d'éssers humans, la mutilació genital i qualsevol altra forma d'abús, així com els actes d'omissió produïts per les persones que hagen de ser garants de la seua protecció.

Llei 26/2018, de 21 de desembre, de la Generalitat, de drets i garanties de la infància i adolescència. (DOGV núm. 8450 de 24.12.2018)

Dels diàlegs ha sorgit aquesta anàlisi FOAR:

Objectiu I. Dret de la infància a ser valorada, respectada i tractada justament	
Expressat pel CLIA: Que no hi haja cap tipus de desigualtat i que no ens assetgen per ser diferents	
Fortaleses	<ul style="list-style-type: none"> • Comptem amb el convenciment sobre aquest dret. • L'alegria i ganes de viure feliços dels XXA • Treball previ del CLIA al voltant de la no discriminació • Consell d'Igualtat i Pla d'Igualtat • Pla de Convivència i Interculturalitat de Benissa • Població multicultural Festival multicultural "Guia de nouvinguda"
Oportunitats	<ul style="list-style-type: none"> • El PLIA com a element impulsor de consciència • Creixent de la sensibilització cap a la igualtat i la no violència
Aspiracions	<ul style="list-style-type: none"> • Què les polítiques públiques no marginen i valoren a XXA • Què XXA i les persones que els envolten coneguen els seus drets i les responsabilitats que se'n deriven. • Avançar cap al respecte i convivència respectuosa tant intrageneracional, com intergeneracional.

	<ul style="list-style-type: none">• Transitar de la multiculturalitat a la interculturalitat• Fomentar la identificació de XXA amb les conductes i actituds cíviques i respectuoses• Valoració de XXA mitjançant el respecte i facilitació de la seua autonomia
Resultats	<ul style="list-style-type: none">• Campanyes i accions per a famílies; foment de l'autonomia, tipus d'educació i seguretat• Impuls d'activitats orientades cap a la interculturalitat• Facilitació de tallers i accions sobre igualtat, inclusió, prevenció de violència, coeducació i educació afectiva i sexual• Campanyes i accions per a donar visibilitat als drets d'infància i l'adolescència• Perspectiva de drets i igualtat en totes les activitats organitzades des de l'ajuntament. Explorar les possibilitats dels departaments de festes i esports.

El bon tracte ha sigut l'aspiració com a punt de partida durant aquest procés de recopilació d'informació per a aconseguir una imatge ajustada de la realitat de Benissa i per a orientar les passes a seguir en el PLIA. Aquest anhel ens ha fet reflexionar al voltant de la responsabilitat que tenim totes les persones que ens relacionem amb XXA a casa, a l'escola i al carrer. I hem vist que per a promoure les condicions perquè aquest bon tracte es revele com a guia de comportament, l'exemple dels adults/es és el més important: una figura que els/les transmeta de manera vivencial allò què significa tractar-nos bé. El següent més important és que els XXA siguin coneixedors del seu poder per a mantenir o canviar un clima de convivència. Saber-se partícips del camí que estan recorrent.

En l'enquesta realitzada en el CLIA, proposta per UNICEF per a mesurar el grau de satisfacció en la participació dins de l'òrgan de participació infantil i adolescent, així com la qualitat de vida i el grau de compliment dels drets de la infància i l'adolescència del municipi, la gran majoria dels consellers i conselleres no se senten prou valorats i respectats pels adults/es perquè no els consideren prou capaços d'exercir l'autonomia que estan reclamant.

Entenem que tant els drets humans universals, com els de la infància i l'adolescència poden constituir un vertader flotador per a travessar aquesta modernitat líquida de valors dissolts, de la mà de les llibertats socials i apuntant cap al propi criteri, a la responsabilitat amb l'altre i amb el món, per a trobar l'actuació més adequada en cada situació. La mirada crítica que tant es necessita per a viure en la societat actual i distingir entre el que està bé, i el que està malament en cada context, és convenient que partisca d'un reconeixement i consciència dels drets humans i de la infància. Per a això és fonamental donar-los a conèixer.

Malgrat el major sentit i sensibilitat respecte a la igualtat de drets entre homes i dones, afavorida en bona part per les diverses actuacions que es porten a cap en els centres educatius i altres espais, la constatació en el CLIA que en l'actualitat els XXA se senten iguals en drets, es considera una tasca necessària per a continuar treballant en aquest sentit i desmuntar l'estructura masculista, assegurar-nos que tant xiquets com xiquetes tenen les mateixes oportunitats i que els adults/es sabem transmetre'ls aquests valors d'igualtat.

Respecte als XXA víctimes de violència de gènere (amb mares víctimes de violència de gènere), entenem que és necessari donar espais a la participació dels XXA per a poder detectar els casos, ja no sols d'eixe tipus, sinó de tot tipus de violència i donar-los protecció de la manera més efectiva i ràpida possible. En aquest sentit, UNICEF recorda que el coneixement dels drets per part de XXA, els hi proporciona millor protecció enfront de les violències, ja que així podran ser millor i més fàcilment detectades i denunciades.

El III Pla Municipal d'Igualtat d'Oportunitats entre dones i homes de Benissa proposa nombroses actuacions especialment favorables a la infància que convé recollir en el Pla Local d'Infància i Adolescència.

La realitat de Benissa és multicultural i reiterem que un important percentatge dels seus habitants són d'origen estranger. A grans trets destaca una població del nord d'Europa que ha escollit Benissa com a destí per a la seua jubilació i una població que ve de països en desenvolupament, buscant millors oportunitats. En el diagnòstic del Pla de Convivència es reflecteix que entre la població autòctona i les persones d'origen estranger hi ha una coexistència respectuosa però distant. Respecte a les ajudes que reben aquestes famílies existeixen discursos molt discutibles que expressen un suposat tracte desfavorable cap a la població autòctona, a més de "llevar el treball als d'ací".

Al pla de convivència es va posar en relleu la importància dels espais públics per a promoure la diversitat cultural com a punts de trobada i de convivència.

És molt important atendre al fet que, com explica el pla de convivència, "(aquesta) requereix l'establiment d'unes normes consensuades entre tots els agents socials... requereix acordar unes normes, si pot ser, establides entre tots i totes, però complides per tots i totes". Posa l'èmfasi en la necessitat de la bidireccionalitat que també s'ha subratllat en les taules d'aquest diagnòstic" suposa que tant la població nouvinguda, com la població d'acolliment, han de treballar conjuntament per a construir aquesta desitjada amable convivència".

A més, les festes, i els esports s'ha revelat com a fortaleces on sustentar les polítiques i accions d'inclusió i la transmissió de valors.

VI.2. Objectiu II. Dret de la infància i l'adolescència a ser escoltada

Aquest objectiu posa el focus en el foment i la importància de la participació infantil i adolescent en tant la seua consideració com a ciutadania activa i de ple dret. Però aquesta participació ha de ser real i significativa i per tant, influir en la vida política, social i cultural del municipi. També es refereix que tant la infància, com l'adolescència prenga el protagonisme que li correspon, i sobre com considerem que cal sensibilitzar, formar i regular la participació infantil i adolescent en el municipi.

Sobre aquest objectiu les meses de participació i CLIA han expressat les seues idees i opinions que resumim en la taula següent:

Objectiu II. Dret de la infància i l'adolescència a ser escoltada	
Fortaleses	<ul style="list-style-type: none"> • CLIA implantat i amb bona comunicació amb les regidories i amb participació significativa en diferents aspectes • Continuitat de tallers en centres educatius sobre participació de XXA • Teixit associatiu
Oportunitats	<ul style="list-style-type: none"> • El PLIA com a element creador de consciència • Celebració del Dia de la Infància • Estructures participatives • Llei 26/2018, de 21 de desembre, de la Generalitat, de drets i garanties de la Infància i l'adolescència • Llei 4/2023, de 13 d'abril, de la Generalitat, de Participació Ciutadana i Foment de l'associacionisme de la Comunitat Valenciana.
Aspiracions	<ul style="list-style-type: none"> • Que tots els XXA que ho desitgen, puguen participar en la construcció del seu poble • Que tots els XXA tinguen informació dels temes que els interessin • Afavorir la participació de l'adolescència • Participar en el disseny de la celebració del Dia de la Infància i Adolescència
Resultats	<ul style="list-style-type: none"> • Accions i campanyes de difusió de la tasca del CLIA • Que el logotip del CLIA aparega en totes les actuacions en les quals participa • Recollir participativament les necessitats de XXA • Implementar accions participades per XXA

- Accions de foment de la participació adolescent

Des del CLIA s'han proposat accions per a donar a conèixer la seua tasca en els centres educatius, on les visites i tallers periòdics de les persones dinamitzadores i la recollida de propostes dels membres del Consell entre els seus companys/es, visibilitza la seua tasca de participació i influència en els assumptes que els hi afecten.

Durant el procés participatiu, s'ha tingut l'oportunitat de posar en relleu l'existència d'aquest òrgan davant el personal de l'ajuntament participant en la mesa de coordinació interna. De fet, els tallers sempre s'iniciaven indicant quines eren les opinions i propostes del CLIA davant del tema concret a tractar.

Aquesta feina del CLIA continua sent necessari difondre-la més, així com els objectius de la participació infantil i adolescent, tant en el personal municipal, com en la resta de la ciutadania. El PLIA ha de contemplar aquest repte i plantejar estratègies de formació i divulgació dels drets de la infància i l'adolescència, i el principi de participació en tots aquells assumptes que els afecten.

La difusió ha de dirigir-se a tota la ciutadania, mitjançant un pla de comunicació, però també trobant la implicació del teixit associatiu, compartint els objectius del PLIA i trobant espais d'encontre entre aquestes associacions i la infància i l'adolescència amb una perspectiva inclusiva, que reculla a tota la població.

A més, perquè aquesta participació siga autèntica i indicativa, s'han de buscar mecanismes per implementar, en terminis raonables per als mateixos XXA, les accions que propose la infància i l'adolescència a través del CLIA o des dels centres educatius, posant especial èmfasi en aquelles que sorgeixen dels/les adolescents.

La dotació pressupostària suficient, tant per a participació infantil i adolescent com per a l'execució d'accions i activitats proposades per aquest sector de la població, es revela també com una prioritat per a no interrompre l'impuls d'implicació i la força participativa dels XXA; la qual cosa desacreditaria i deixaria d'incentivar les possibilitats d'acció d'aquest col·lectiu.

Des de 2021 a Benissa se celebra el Dia de la Infància i l'Adolescència el 20 de novembre amb atenció als trams d'edat. El PLIA haurà de proposar que el programa d'activitats siga dissenyat amb la participació del CLIA, i que les activitats promoguen el ple desenvolupament de XXA. A més, aquesta celebració ha de servir per visibilitzar davant tota la ciutadania el

protagonisme de la infància i l'adolescència com a grup poblacional clau per al bé comú del municipi.

D'altra banda, els centres educatius han de saber que des del consell demanen una figura adulta de referència que els escolte quan tenen algun problema. I els que redactem aquest diagnòstic, instem a la recerca per part de la comunitat educativa de mecanismes de participació real, significativa i adaptada al nivell maduratiu, dins dels centres educatius, replantejant inclús el funcionament dels consells escolars.

VI.3. Objectiu III. Dret de la infància als serveis essencials

Sobre aquest apartat el diagnòstic para atenció en la lluita contra la pobresa i les possibles desigualtats d'accés als serveis essencials. També s'han plantejat els temes d'educació i TIC, les ajudes, l'atenció a les necessitats especials, l'absentisme, la bretxa digital, la salut i l'alimentació. Resum del tractat en aquest objectiu:

Objectiu III. Dret de la infància als serveis essencials	
Fortaleses	<ul style="list-style-type: none"> • Els serveis essencials estan garantits • Professionals d'aquests serveis altament implicats • Benissa en el programa Xarxa Salut
Oportunitats	<ul style="list-style-type: none"> • Pròxima reversió de l'hospital de Dénia • Recolzament transversal dels departaments municipals a Serveis Socials • Nova llei d'habitatge • L'educació i la formació com a impulsores del trencament del cercle de pobresa • Tallers i accions de promoció del bon tracte en els centres educatius • Comissió d'infantosalut en la sanitat de la comarca
Aspiracions	<ul style="list-style-type: none"> • Que tots els XXA tinguen un habitatge digne • Crear condicions socioeconòmiques perquè XXA tinguen les seues necessitats bàsiques cobertes i oportunitats de superar la pobresa i el seu òptim desenvolupament • Bones oportunitats laborals per a la joventut • Atendre la salut integral de XXA (salut mental i emocional, alimentació, socialització...) • Centres educatius de Benissa amb variada oferta formativa

Resultats	<ul style="list-style-type: none">• Reflexió al voltant de les noves realitats socials i els recursos de serveis socials• Millorar la mobilitat de les persones estudiants• Reforç escolar municipal• Accions i campanyes de salut integral. Celebració de la Setmana de la Salut• Millores al Centre de Salut• Guia d'actuació i un contracte familiar respecte a les pantalles per a facilitar la salut mental i la protecció dels XXA.
------------------	--

Afortunadament, pot afirmar-se que les necessitats bàsiques dels XXA de Benissa estan cobertes. Malgrat això, si s'aspira a contemplar l'òptim desenvolupament de la infància i l'adolescència del municipi, cal preguntar-se en tot moment, si els serveis actuals atenen correctament les seues necessitats reals tant de la infància i l'adolescència, com de les seues famílies en situació de pobresa com aquelles, que sense estar-ho, no deixen de tindre carències o dificultats en diferents aspectes: mals hàbits d'alimentació, consum de substàncies, sedentarisme, problemes de comportament, necessitats educatives especials, entre altres.

Des del CLIA i totes les taules d'adults, la gran aspiració en aquest component és que tota la infància i l'adolescència tinga les seues necessitats bàsiques cobertes. En especial els diàlegs han posat èmfasi en el repte que es planteja quan es s'aspira a atendre adequadament a aquelles famílies que arriben de països en vies de desenvolupament buscant millors oportunitats de vida. Generalment es troben en situacions econòmiques precàries i amb un problema important de dificultat per a aconseguir un habitatge, donat que el preu de les cases, tant per a vendre com per a llogar, ha pujat molt en els últims temps.

A més d'esperar les millores de la nova llei d'habitatge, els professionals de serveis socials consideren necessària una reflexió a nivell comarcal al voltant de la nova realitat social, per a trobar estratègies i models assistencials que permeten actuar amb major eficiència als professionals d'aquest sector.

S'ha constatat l'atenció que s'està posant en la salut mental de les persones, i en concret de XXA. També que l'estrès i els problemes emocionals afecten especialment a l'adolescència. Afortunadament, cada vegada hi ha més espais; com els diversos tallers impartits en els centres educatius que posen l'atenció en la salut mental, però caldrà seguir implementant aquestes i altres accions, avaluar-les i ajustar-les a les necessitats existents al voltant dels XXA.

Del conjunt de discussions i plantejaments en les diferents meses, l'equip redactor infereix en la necessitat de parar atenció a la salut integral de la infància i l'adolescència, atenent a l'alimentació, l'activitat física, la gestió emocional, les relacions, l'assetjament, el joc, l'autonomia, el temps lliure, l'ús de tecnologies, l'estrès, la pressió social i acadèmica, entre altres tasques.

Respecte a l'educació s'ha posat el focus en la necessitat d'atendre a nivell comarcal a una bona oferta de cicles formatius adaptats a les demandes d'ocupació i sobretot amb una xarxa de transport que hi facilite a l'alumnat l'accés a aquestes ofertes educatives. Aquesta i altres mesures han d'ajudar a no despenjar-se a l'alumnat, sobretot el més vulnerable de la seua formació. Més enllà de la competència municipal, el CLIA demana fer que el contingut de les assignatures s'ajuste més als seus interessos i preferències cognitives, creatives i de ple desenvolupament. També que el bon tracte entre XXA i amb els adults siga prioritari, conscients de l'impacte que l'assetjament escolar té en la infància, en el seu rendiment acadèmic i en altres aspectes de vida, igual o més importants.

Per últim, relacionat amb els hàbits d'alimentació saludable no volem deixar de costat la petició del CLIA per tal de formar en drets també al personal dels menjadors, perquè atenguen a la qualitat del temps del dinar i a la tranquil·litat i oportunitat de socialització en aquest espai.

VI.4. Objectiu IV. Dret a viure en entorns segurs i nets

En les meses participatives, es van plantejar qüestions relatives a la protecció de la infància i l'adolescència contra tota mena de violència, a l'habitatge, a la planificació urbana i a la mobilitat independent i segura, així com a l'acció climàtica favorable a tots/es els XXA.

Objectiu IV. Dret dels XXA a viure en entorns segurs i nets	
Fortaleses	<ul style="list-style-type: none">• Entorn natural divers i bonic• Pla Municipal de Convivència i Interculturalitat de Benissa• III Pla d'Igualtat de Drets i Oportunitats entre Homes i Dones• Pla de Mobilitat• Poble tranquil i carrers amables per als vianants• Centre històric perfectament conservat
Oportunitats	<ul style="list-style-type: none">• Polítiques d'infància i adolescència com a orientació del disseny i gestió de l'espai públic

	<ul style="list-style-type: none"> • Nova variant de la N-332 • Bona disposició per part de la Policia Local a compartir informació amb el CLIA en relació a la seguretat del municipi en tots els sentits • Tallers i accions de promoció del bon tracte en els centres educatius
Aspiracions	<ul style="list-style-type: none"> • Continuar fent de Benissa un poble segur per a XXA • Que XXA ocupen els carrers i tornar a desplaçar-se caminant • Transformar la carretera en un vial segur, amable i permeable. • Tindre una informació objectiva de la seguretat del carrer a Benissa • Que les famílies confien en deixar més autonomia als XXA • Millora de la mobilitat dels XXA del disseminat • Coneixement de l'entorn per valorar-lo, estimar-lo i respectar-lo. • Relacions de confiança entre els centres educatius i les famílies
Resultats	<ul style="list-style-type: none"> • Activar el Pla de Convivència • Programació dels tallers i accions de promoció del bon tracte • Regulació de les terrasses per a afavorir la convivència i el joc en places i espais públics • Impuls del Pla de Mobilitat: carrils bici, bicicletes d'ús públic, autobusos per a centres d'ensenyament no obligatori, entre altres • Una visita anual de la policia al Consell per a intercanviar informació objectiva • Adequar camins rurals

Per al CLIA, Benissa és un poble molt amable amb la primera infància. No obstant això, cal tornar a indicar que l'adolescència percep que, a nivell de gestió, no es contemplen els seus interessos.

Apareix en els diàlegs la por de les famílies de què el poble no siga prou segur perquè XXA puguin caminar i jugar sense supervisió dels adults al carrer. Aquesta percepció sembla tindre un component subjectiu, ja que segons la Policia Municipal, Benissa és un poble molt tranquil i segur, amb uns índexs realment baixos de delinqüència, a excepció d'alguns robatoris a les cases del disseminat.

La falta de confiança per part de les famílies per a deixar eixir a XXA amb les amistats, sembla tindre a veure amb la percepció que la població de Benissa ha crescut molt en els últims anys. Abans es coneixien tots i ara hi ha una certa desconfiança, cap als estrangers que s'han instal·lat al poble. Això, unit a algunes notícies sense fonament que circulen per les xarxes, es promou la sensació d'inseguretat i no afavoreix l'autonomia dels XXA.

També en les diferents meses, la riquesa del patrimoni i del paisatge s'entén com a fortalesa i s'insisteix en la necessitat del coneixement de l'entorn per a valorar-lo, estimar-lo, respectar-lo i cultivar el sentiment de pertinença entre tots els XXA que hi viuen a Benissa.

En el Pla de convivència i Interculturalitat de 2018 s'exposa àmpliament aquest fenomen, i es proposen actuacions que han aparegut també en els tallers participatius per a la realització d'aquest diagnòstic.

El diagnòstic ha revelat, tant en les taules d'adults com en el CLIA que la majoria de situacions de violència contra els XXA es produeixen entre iguals. No sols en els centres educatius també fora d'ells a través de les xarxes socials o els videojocs. Les famílies demanen del professorat el rol de mediadors d'aquests conflictes. S'aspira a aconseguir relacions de confiança entre els centres educatius i les famílies de manera que es faça un treball conjunt de tota la Comunitat Educativa en nom de la bona convivència, i pel benestar dels XXA.

Respecte a mobilitat segura i independent, hem detectat la potent aspiració de conquerir el carrer i tornar a desplaçar-se caminant. Els adults adverteixen que si es proporciona als XXA la llibertat de jugar als carrers, se'ls dona l'oportunitat d'aprendre a assumir certs riscos, els quals contribueixen al seu ple desenvolupament. Les característiques de Benissa, amb un centre històric perfectament conservat, amb carrers estrets i empedrats, proporciona una accessibilitat amable per als vianants, encara que amb certs obstacles per a persones amb dificultats de mobilitat.

Com s'ha comentat, la carretera que creua el poble ha passat a mans municipals, la qual cosa ha de facilitar la seua transformació i atendre a les necessitats de la ciutadania, quant a seguretat, permeabilitat entre les dues bandes i amabilització general es refereix, així com atendre a l'estètica, al volum de verd urbà i a la reducció de les emissions gasoses i acústiques, entre altres.

Des del punt de vista ambiental i d'acció climàtica, el CLIA proposa actuacions per a facilitar l'ús de la bicicleta com a vehicle de mobilitat, i proposa la disposició d'aquestes amb un ús públic en llocs segurs.

La gran dispersió de l'habitatge i de la població aboca cap a una dependència quasi total del vehicle particular. Per això es va considerar ja en el pla EDUSI de 2016, la mobilitat sostenible com un eix d'actuació prioritari amb l'impuls als mitjans de transport sostenible, especialment als desplaçaments per als vianants i les bicicletes. Amb la subvenció dels fons Next Generation es preveu ampliar les voreres i millorar les interseccions facilitant els desplaçaments a peu.

La por que generen les notícies alarmants sobre el canvi climàtic entre altres, exposa a la infància i a l'adolescència a un nivell d'estrès que encara no ha sigut estudiat, però que en el CLIA és perfectament observable, i per tant, està en mans dels adults ajudar-los a gestionar eixa incertesa cap al futur ambiental i garantir que la infància i l'adolescència tinga una projecció verdadera de vida sostenible.

VI.5. Objectiu V. Dret a la infantesa

El dret a ser xiqueta i xiquet té a veure amb aspectes diversos, encara que per concreció el diagnòstic s'ha centrat en l'accés a instal·lacions culturals, d'oci i esportives, la vida familiar la cultura i el joc.

Objectiu V. Dret a la infantesa	
Fortaleses	<ul style="list-style-type: none"> • Casal Jove • Festes • Patrimoni històric • Espais públics adequats • Teixit associatiu i esportiu
Oportunitats	<ul style="list-style-type: none"> • Projectes de millora d'instal·lacions esportives
Aspiracions	<ul style="list-style-type: none"> • Que les famílies vegem a la infantesa com una etapa important en si mateixa i no només de transició cap a l'adulesa • Promoure en les famílies el foment de l'autonomia i la no <i>infantilització</i> • Que les famílies rebaixen la pressió social de "perfecció" sobre els fills/filles i sobre si mateixos. Que es perda la por al "fracàs social" i que es reduïska l'estrès infantil • Prioritzar valors en l'esport més enllà de la competició: respecte, tolerància, treball en equip, esforç, gestió emocional, compliment de regles, etc. • Des de la família, l'escola i l'administració, promoure la creativitat i l'expressió d'idees, emocions, sentiments i motivacions • Atendre a la diversitat també des de la família • Fomentar la sensibilitat, mirant i escoltant als fills i filles, i entenent que els xiquets/es no són projectes • Afavorir la convivència i l'autoconeixement
Resultats	<ul style="list-style-type: none"> • Campanyes i accions relacionades amb la salut integral de l'esport en la infància

- Espais públics adequats per al joc, l'oci educatiu, l'esport i la socialització.
- Campanyes i accions sobre el dret a ser XXA
- Suport a les famílies: Escola de famílies

Des del Consell, els representants de la infància i l'adolescència de Benissa consideren que durant la primera infància els llocs que habiten (a casa, a l'escola i al carrer) han de ser protegits i ben cuidats, però tal com s'ha indicat en diverses ocasions al llarg d'aquest diagnòstic, a partir de certa edat (10-14 anys) denuncien que en general se'ls infantilitza excessivament, fins al punt de sentir-se poc identificats amb el poble, que entenen que no els/les té en compte. Els adults semblen no distingir quan els xiquets i xiquetes estan preparats per a prendre més responsabilitats sobre les seues vides i córrer els riscos inherents al seu nivell maduratiu.

D'altra banda, des de la taula externa dels centres educatius també ens trobem amb l'aspiració d'una major autonomia i de tindre més temps lliure per a eixir al carrer, aprendre, jugar i passar-ho bé.

També s'ha posat de manifest, la pressió que l'escola i les famílies posen sobre XXA, i que està afectant el dret a ser xiquet i xiqueta. Es revela com a necessari rebaixar eixa pressió, entenent que el XXA no són ciutadans/es del futur, que tenen el dret i la necessitat de viure el present com el que són i no tant com el que s'espera d'ells/es. Agendes plenes, activitats acadèmiques, esportives, música, anglès, etc., fan quasi anecdòtic el temps realment lliure i sense supervisió adulta necessari per al desenvolupament integral de XXA. De fet, es destaca la paradoxa que suposa que les famílies se senten assenyalades si els seus fills i filles no realitzen activitats extraescolars, o si els permeten jugar a soles al carrer.

S'expressa a més, la necessitat que els adults siguen un exemple i que milloren els mecanismes de formació de famílies en una criança respectuosa i ferramentes de comunicació. També s'ha indicat la necessitat d'algunes famílies de suport en relació per a poder oferir als seus fills i filles el reforç escolar requerit.

Després d'aquest repàs atenent als cinc objectius, existeixen també dues àrees transversals que han d'acompanyar a tota la política d'infància i adolescència.

VI.6. T.1. ESTRUCTURA I POLÍTIQUES locals amb enfocament de drets d'infància

Aquesta primera àrea transversal té a veure en els deguts canvis legislatius, la formació de personal tècnic i polític, i la necessitat de tindre un pressupost per al Pla Local d'Infància i Adolescència de Benissa.

T.1. ESTRUCTURA I POLÍTIQUES locals amb enfocament de drets d'infància	
Fortaleses	<ul style="list-style-type: none"> • CLIA i reglament • Regidoria de Joventut i Infantesa • Mesa d'infància • Diagnòstic i PLIA
Oportunitats	<ul style="list-style-type: none"> • Licitació del servei de gestió del PLIA i dinamització del CLIA • Candidatura al reconeixement de Ciutat Amiga de la Infància d'UNICEF (CAI)
Aspiracions	<ul style="list-style-type: none"> • Que el personal polític i professional de l'ajuntament es faça partícip dels objectius CAI • Consolidar la Mesa d'Infància com a element fonamental per a la formació del personal polític i tècnic
Resultats	<ul style="list-style-type: none"> • Comunicació i difusió al personal municipal del diagnòstic, PLIA i candidatura al reconeixement CAI • Xerrades formatives al personal de l'ajuntament • Partida pressupostària per a infància i adolescència

En aquest punt es revela com a fonamental consolidar una estructura municipal que dinamitze i coordine les polítiques d'infància i adolescència. El PLIA ha de plantejar eixa estructura organitzativa, establint i regulant els òrgans de participació; com són el CLIA i les meses internes i externes d'infància i adolescència. Per a integrar les inquietuds, necessitats i expectatives de la població infantil i adolescent en la gestió i estructura de les polítiques públiques, es proposa que de la Regidoria d'Infància lidere aquest procés, amb la consolidació de la mesa interna com a òrgan de vertebració de les actuacions municipals amb perspectiva en drets d'infància i adolescència.

A més, s'ha de contemplar la formació del personal municipal perquè arribe a tota l'estructura de l'ajuntament els principis de la Convenció dels Drets de la Infància sobre els

quals sustentat i inspirar les polítiques. Un pressupost anual assignat, assegura la seua consecució. La presentació de la candidatura de Benissa al reconeixement de Ciutat Amiga de la Infància d'UNICEF, ha de servir d'estímul per a continuar impulsant aquestes polítiques d'infància i adolescència.

Benissa compta ja amb valuosos plans sectorials, la implementació dels quals, es compatible i necessària per a la bona marxa de les polítiques d'infància i adolescència; parlem del Pla de Convivència, del Pla de Mobilitat, del Pla de Joventut i del Pla d'Acció.

T.2. GOVERNANÇA

La segona àrea transversal contempla el seguiment de polítiques, mecanismes de coordinació interna i externa, el treball amb altres organitzacions del territori, les ajudes a entitats que treballen amb la infància i/o l'adolescència i la pertinença a xarxes.

T.2. GOVERNANÇA	
Fortaleses	<ul style="list-style-type: none">• CLIA i reglament• Regidoria de Joventut i Infantesa• Mesa d'Infància• Diagnòstic i PLIA
Oportunitats	<ul style="list-style-type: none">• Licitació del servei de gestió del PLIA i dinamització del CLIA• Candidatura al reconeixement de Ciutat Amiga de la Infància d'UNICEF (CAI)• Xarxa autonòmica, provincial i comarcal de ciutats CAI• Participació del CLIA en el Consell escolar i el Consell municipal
Aspiracions	<ul style="list-style-type: none">• Avaluació contínua i participativa de les polítiques d'infància• Que el personal polític i professional de l'ajuntament es faça partícip dels objectius CAI• Continuitat de la Mesa d'Infància perquè els diferents departaments per a posen en comú, dialoguen, coordinen i es formen en drets i polítiques d'infància i d'adolescència• Atenció a la implementació de les demandes i necessitats del CLIA

Resultats

- Programació coordinada i participada de les activitats dirigides a la infància i l'adolescència
- Actuacions proposades pel CLIA executades per l'ajuntament
- Pertinença a xarxes amb participació activa

Tindre un pla basat en un diagnòstic participat per la infància i l'adolescència, i molts dels actors relacionats amb elles, és una garantia per a l'èxit de les actuacions proposades cap a l'assoliment de la fermança dels drets i la millora del municipi.

El funcionament, periodicitat i avaluació de les meses i la participació del nombre més gran de departaments municipals i agents externs, ha de ser l'eix sobre el que basar tota la planificació, i no menys important, la formació en drets del personal municipal. Les meses de coordinació tenen la facultat d'alinear objectius, transversalitzar les polítiques d'infància i sobretot, il·lusionar els components pel fet de treballar cap a un bé major i transcendental com és el del benestar present de tots els XXA de Benissa.

Aquest objectiu transversal ha de contemplar les demandes del CLIA i facilitar la implementació d'aquestes.

Des de la taula interna, el personal dels diferents departaments que han participat en els tallers per al diagnòstic i el PLIA, han expressat que és necessari trobar més espais com aquests per a dialogar i reflexionar.

D'altra banda, les activitats destinades a la infància i l'adolescència han de ser previstes, compartides i coordinades per a assegurar-nos que són coherents amb els drets i difoses amb eficàcia.

En la mateixa ona, conscients de la necessitat de coordinar i fer coherents les actuacions de l'ajuntament per a l'efectivitat més gran de cadascuna d'elles, hem estudiat els plans que, amb la voluntat d'atendre els diferents col·lectius socials, s'han realitzat a Benissa. La qual cosa ens ha permès entendre millor la societat de Benissa en el seu conjunt. Agraïm als seus redactors/es el seu treball.

Els següents plans, els quals s'han consultat per a l'estudi del present diagnòstic i pla:

- EDUSI
- Pla de mobilitat
- III Pla d'Igualtat de Drets i Oportunitats entre Homes i Dones
- Pla Municipal de Convivència i Interculturalitat de Benissa

- I Pla d'Acció de Govern Obert de Benissa 2021-2024
- Pla de Joventut
- Pla Antifrau
- Pla de Sostenibilitat Turística en Destí

VII. Valoració

VII.1. Conclusions en forma de reptes

De les dades quantitatives i consultes realitzades durant aquest diagnòstic, es pot constatar un acceptable estat de la situació de la infància i l'adolescència, malgrat que cal continuar parant atenció en les desigualtats existents, principalment en les famílies d'altres països d'origen.

En aquest apartat de conclusions anem a enumerar els principals reptes detectats a partir de les situacions observades, les aspiracions per a canviar-les i els resultats que cal aconseguir per a donar resposta als desafiaments plantejats:

- **Fomentar el millor grau d'autonomia possible de XXA d'acord amb el seu nivell maduratiu.** Dinamitzar i adequar l'espai públic a les necessitats d'autonomia, aprenentatges, joc, activitat física i social. Places, parcs, zones esportives, carrers, carrils bici i la carretera. Amabilització del trànsit, ombra, més verd i fonts. Connectivitat segura i accessible entre els espais. Divulgació a les famílies dels avantatges de l'autonomia pel desenvolupament de XXA.
- **Polítiques municipals actives en favor la convivència i la interculturalitat.** Expandir la tasca de convivència i integració que fan les escoles a altres àmbits com són els esports, les festes, les activitats d'oci i les vacacionals. Atenció i ajuda als/les nouvinguts, festes inclusives i, activitats i espais d'integració i convivència.
- **Escollir a XXA.** Ens diuen: "*Tenim dret a ser xiquets i xiquetes, i a ser protegits quan som menuts, i tenim dret a ser adolescents, que no ens tracten amb infantilisme*". Atendre des de la primera infància els factors i les habilitats necessàries per a conviure amb civisme, identitat, alegria i respecte a l'acompanyament en la presa de les primeres decisions. Fent als XXA conscients que formen part, i que la seua opinió és valuosa.
- **Atendre a la participació adolescent.** Donant espai a les seues formes d'expressió i necessitat d'autonomia, cal fomentar la cultura participativa i l'esperit crític des de la primera infància perquè es desenvolupen ja amb aquesta visió.

- **Participació real i efectiva de XXA.** Implementar anualment accions proposades per XXA, tant des del CLIA com per altres vies de consulta. El Consell Local d'Infància i Adolescència és un actiu rellevant que cal continuar valorant i enfortint si es vol prosseguir apostant per una participació significativa de XXA.
- **Donar a conèixer els Drets de la Infància** i la importància d'atendre les necessitats reals de tots el XXA per al seu òptim desenvolupament. A la ciutadania en general, a les famílies, a la comunitat educativa i a tot el personal polític i professional de l'ajuntament.
- **Estendre a les famílies el concepte de bon tracte i interès superior de XXA.** Rebaixar els nivells d'estrès i pressió acadèmica, esportiva, extraescolar... Tenen dret a ser xiquetes i xiquets ara. Són ciutadania del present, no podem entendre als XXA com a projectes de futur, ni com a projeccions de les seues famílies.
- **Salut integral.** Els XXA tenen dret a la salut, el que implica l'atenció a tots els aspectes que afecta aquesta: salut mental, emocional, alimentació, activitat física, bon tracte en l'escola, família, carrer i atenció sanitària. Les polítiques i activitats promogudes des de l'Ajuntament de Benissa han de contemplar tots aquests aspectes.
- **Les festes han de complir la seua funció de consolidació comunitària,** també amb els nouvinguts i vingudes. La integració i interrelació entre totes les persones que hi viuen a Benissa, amb el focus en la infància i l'adolescència ha d'impulsar-se decididament, donada la importància que té el sentiment d'identitat, veïnatge i l'acceptació de tots i totes per a la cohesió social i la sana coexistència.
- **Esport i festes educatives.** Fer dels esports (i l'activitat física no competitiva) i les festes benisseres, uns referents associats al bon tracte a XXA per a l'òptim desenvolupament i entrenament d'habilitats personals i socials, tant de la infància i adolescència participant, com de les seues famílies. Uns referents també d'inclusió.
- **Atendre les noves realitats a les quals s'enfronten els serveis socials** per raspallar a tots XXA i a les seues famílies en situació de vulnerabilitat. Accés a l'habitatge, suport escolar, bretxa digital, entre altres. Actuacions transversals i coordinades entre els departaments municipals per a optimitzar l'assistència social i humana.
- **Transversalitat de les polítiques d'infància i adolescència;** com a eina per a expandir als departaments municipals l'atenció a les necessitats infantils i adolescents, prioritzant-les per davant d'altres i complir amb el principi universal de l'interès superior de XXA. Meses d'Infància actives i àmpliament participades.
- **Difondre activament les accions i polítiques d'infància** a la ciutadania i personal de l'ajuntament. Comunicació efectiva, que incloga objectius de les accions, un missatge

d'alineació amb els drets de la infància i l'adolescència, i transcendència per mirar i complir amb el seu interès i benestar.

- **Donar continuïtat i seguretat a les polítiques d'infància i adolescència.** Establir un pressupost anual que assegure les accions del PLIA i l'activitat del CLIA.
- **Polítiques ambientals d'adaptació i mitigació del canvi climàtic.** Accions decidides i proactives en favor del verd urbà, els refugis climàtics i la salut integral i el benestar de XXA i la resta de la ciutadania.
- **Apostar pel rejuveniment poblacional i el manteniment de la població jove.** Revertir l'envelliment actual mitjançant polítiques educatives i laborals que ajuden a la joventut a quedar-se o vindre a viure a Benissa.

VII.2. Conclusió

Els xiquets, xiquetes i adolescents són un pilar fonamental per al desenvolupament i la millora dels municipis, per la qual cosa no poden quedar exempts de les decisions polítiques i de les estratègies públiques. Aquest grup ha d'involucrar-se, mantindre's actiu i apostar per un canvi en el municipi a millor. Així mateix, les institucions locals tenen la responsabilitat d'oferir oportunitats i eines a aquest col·lectiu poblacional, perquè siguin ells/elles mateixos els que decidisquen sobre el seu futur i sobre el rumb desitjat del territori. Gràcies a aquesta fusió, s'aconsegueix integrar les inquietuds, necessitats i expectatives de la població infantil i adolescent en la gestió i l'estructura de les polítiques públiques, amb una aposta real per l'interès superior de la infància i l'adolescència del municipi.

Entenem que atendre les vertaderes necessitats dels XXA i els drets que es deriven d'elles facilita un enfocament humanista que deixa de prioritzar mercats i altres criteris per damunt de les persones. De fet, el tan anomenat principi de la Convenció dels Drets de la Infància; "l'interès superior del xiquet/a", ens permet i ens facilita orientar-nos a l'hora de gestionar el bé públic en llaures al bé major i comú. Per aquesta raó, resulta tan transcendental per a la vida d'un municipi, atendre tal com es mereixen a les polítiques d'infància i adolescència.

Des del 2020 Benissa compta amb un òrgan de participació infantil i adolescent que ha sigut molt ben cuidat tant per part de polítics/es, com de tècnics/es.

En els últims anys s'ha valorat i s'ha parlat molt d'atendre les veus dels diferents col·lectius socials. Que no es quede en paraules és responsabilitat sobretot dels polítics/es, però també de tots els veïns/es com a persones que ens fem càrrec de la nostra responsabilitat com a ciutadans/es de construir el nostre entorn físic, anímic i social. La participació del nombre més gran de col·lectius de la ciutadania és un repte que ha cobrat cada vegada més importància en les polítiques municipals. En el cas de Benissa, això es reflecteix en els consells

que s'han creat des de diferents departaments per a garantir la perspectiva de cada sector i la participació de la ciutadania. Entre ells el Consell d'Infància i Adolescència.

D'altra banda, quant a la participació de tota la ciutadania, i atès que el primer requisit per a la participació és l'accés a la informació, la web de l'ajuntament de Benissa és especialment amable amb els usuaris i dona o enllaça a tota la informació disponible sobre les dades demogràfiques, socials, econòmiques, etc. L'equip que realitzem aquest informe estem agraïts per l'atenció que se'ns ha facilitat en relació a la recollida de dades quantitatives, i considerem que constitueix una fortalesa de cara a la participació de tota la ciutadania que pot accedir a una informació oficial de primera mà amb més facilitat.

Entenem que Benissa ja ha començat amb la marxa d'apostar per les polítiques d'infància i adolescència, embarcant-se en una aventura que cada vegada implicarà més actors responsables de la gestió del municipi (polítics/es, tècnics/es, consellers/es), i en general de la ciutadania, incloent-hi a totes les edats, des d'una perspectiva en drets d'infància i adolescència.

Aquest diagnòstic i el PLIA que segueix en aquesta mateixa línia de compromís social, i la postulació de Benissa a ser candidata per a l'obtenció del segell de Ciutat Amiga de la Infància, ens garanteix continuar i tindre una bona guia per a avaluar les nostres actuacions.

VIII. Referències bibliogràfiques i altres fonts d'informació consultades

- UNICEF Comité Español. (2019) Bases de la IX Convocatoria del Reconocimiento Ciudades Amigas de la Infancia, Convocatoria 2019-2020
- Aranda G. Malagón F. (2014) Entre todos conocemos más. UNICEF Comité Español
- Alianzas Locales por la Infancia y la Adolescencia (ALIA). Guía para incluir la discapacidad en los Programas de las Ciudades Amigas de la Infancia
- Memoria del IV Congreso Internacional Ciudades Amigas de la Infancia
- UNICEF COMITÉ ESPAÑOL. 2019 <https://ciudadesamigas.org> Recurso 4: Orientaciones para elaborar el diagnóstico.
- Diagnóstico de la situación de la infancia y la adolescencia en la Comunitat Valenciana. Disponible en: <http://www.inclusio.gva.es>
- Información demográfica puesta a disposición por el INE, Instituto Nacional de Estadística Ministerio de Hacienda y Administraciones Públicas
- Conselleria de Economía Sostenible, Sectores Productivos, Comercio y Trabajo. Portal Estadístico de la Generalitat Valenciana. <http://www.pegv.gva.es/va/>
- Sastre, A. Los abusos sexuales a niños y niñas en España y los fallos del sistema. Anexo Comunidad Valenciana. Save the Children.
- I Pla Municipal de Joventut Benissa 2022-2026. Ajuntament de Benissa
- Edusi. Benissa-Teulada Moraira 2016
- III Pla Municipal d'Igualtat d'Oportunitats entre Dones i Homes de Benissa. https://ajbenissa.es/images/2022/III_Pla_Municipal_dIgualtat_entre_dones_i_homes_val.pdf
- I Plan de Acción de Gobierno Abierto de Benissa 2021-2024 https://ajbenissa.es/images/2021/I_Plan__OK_de_Accion_de_Gobierno_Abierto_2021-2024_Benissa_V2_1_compressed.pdf
- Encuesta de Infraestructura y Equipamientos Locales de Benissa 2021. Diputación de Alicante <http://eiel.diputacionalicante.es/Manejadores/GestionPDFs.ashx?prov=03&mun=041&fase=2021&val=1>
- Pla Municipal de Convivència i Interculturalitat de Benissa. La Dula
- "Impacto de las pantallas en la vida de la adolescencia y sus familias en situación de vulnerabilidad social: realidad y virtualidad", Natalia Peiro, Daniel Rodríguez, Carmen García <https://www.observatoriodelainfancia.es/oia/esp/descargar.aspx?id=7776&tipo=documento>

